

Kroshi obzorja

GLASILO OBČINE SEŽANA | LETNIK XXVIII | ŠTEVILKA 4 | MAJ 2026 | TISKOVINA | POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 6210 SEŽANA

OBČINA
SEŽANA

KO
SOVEL

IZ VSEBINE:

- Zbiramo predloge za participativni proračun za leti 2027 in 2028
- Violina Kosovelove družine bo po restavriranju ponovno zazvenela
- 20 let Zvite feltne
- 600. obletnica kapele Marije Pomočnice v Lokvi

20 let

V OSRČJU DEŽELE TERANA

Petek, 29. maj 2026

od 20. do 22. ure – Slovesno odprtje 20. tradicionalne prireditve
»V osrčju dežele terana« (Bunčetova domačija, Dutovlje) *Vstop prost.*

Sobota, 30. maj 2026

ob 9. uri – Zvočna kopel v naravi (Vinarstvo Širca-Kodrič, Dutovlje 1b)

ob 10. uri – S kolesom v osrčje dežele terana (Vaški dom Križ, Križ)

ob 11. uri – Vila, vrt in vino (Botanični vrt ob vili Mirasasso in Vinakras, Sežana)

ob 14. uri – Zgodbe vinogradov z Boštjanom Zidarjem
(Vinska klet Tavčar – Pri Starčih, Križ 158)

ob 16. uri – O tropinovcu z Majdo Debevc
(Kraška klet Krstan, Skopo 61)

od 13. do 20. ure – Degustacije vin na odprtih domačijah
po vaseh Križ, Tomaj, Dutovlje in Skopo

od 20. do 24. ure – Večerni koncert s skupino *Rujni Muzikanti*
(Vinska klet Tavčar – Pri Starčih, Križ 158)

Nedelja, 31. maj 2026

ob 10. uri – Brunch med vinogradi
(Vinogradništvo in vinarstvo Petelin-Rogelja, Tomaj 18)

Več na:

Kraški obzorje

Izdala:
Občina Sežana

Odgovorni urednik:
Miha Obid Ravbar

Namestnica odgovornega urednika:
Ivica Podgoršek

Uredniški odbor:
**David Terčon, Bojana Škabar,
Klementina Križman, mag. Peter Štoka,
Olga Knez**

Lektorica:
mag. Magdalena Svetina Terčon
(razen oglašnih sporočil)

Grafično oblikovanje:
**XOD Group, medijska produkcija in
marketing, d.o.o.**

Tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Število izvodov:
5400

Glasilo je vpisano v Razvid medijev,
ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS,
pod zaporedno številko 388.

ISSN 2536-3832

Informacije v zvezi z izdajo občinskega
glasila dobite na tel. št.: 05 73 10 129,
e-mail: glasilo@sezana.si,
Helena Race.

Fotografija na naslovnici:
**Prizor iz predstave TO:MAJ Kosovelov
krog Dragana Živadinova.**
Avtor fotografije: **Valter Leban**

Glasilo si lahko ogledate v e-obliki na:
www.sezana.si - Kraški obzorje

Drage bralke, dragi bralci,

Naslovnica tokratne številke Kraškega obzorja nas postavlja pred podobo predstave TO:MAJ Kosovelov krog Dragana Živadinova. Predstava fizično in skoraj ritualno uprizarja boj in poboj Kosovelove brigade, ki se je soočila s četami z SS nacistične Nemčije v Gabrovici pri Komnu. Koreografijo bitke. Koreografijo smrti. Koreografijo pobijanja mladosti.

In ob tem se nehote poraja vprašanje: kolikokrat lahko človek še spremlja poboj mladih teles, preden se začne umikati od čutenja?

Danes se nam ponuja nasilje skoraj neprestano, kot spektakel v želji po presenečenju v filmih, serijah, videoigrah in celo novicah in objavah na družbenih omrežjih. Smrt postaja prizor, dramaturški element, trenutek napetosti. In tako smo soočeni z odločitvijo, ali smo vse to sploh še sposobni sprejemati, ne da bi se v nas nekaj otopilo. Pa ne gre za brezbržnost, ne, gre za nenehno izpostavljenost.

Živadinova predstava tako ne dopušča varne distance opazovalca. Nenehno streljanje teles pred gledalcem postane tako vztrajen opomin, da so bili ti mladi ljudje resnični. Da niso simbol, zgodovinska opomba ali oddaljena podoba, ampak življenja, ki jih je nasilje prekinilo.

In prav zato postaja Kosovel ponovno aktualen. Njegov upor ni bil upor proti enemu času, ampak proti razčlovečenju. Proti svetu, v katerem človek ob trpljenju drugega človeka ne zmore več čutiti.

Sto let po Kosovelovi smrti še vedno ostaja njegovo vprašanje ostaja isto: Kako ostati človek v času, ki človeka vedno znova spreminja v številko, podobo ali oddaljeno novico?

Odgovor verjetno ni preprost.

A dokler nas usoda drugega človeka še zmore pretresti, morda še nismo povsem izgubili poti.

☞ Miha Obid Ravbar, odgovorni urednik

OBVESTILO AVTORJEM:

Prosimo vas, da nam vse prispevke in fotografije pošiljate na elektronski naslov glasilo@sezana.si. Rok za oddajo gradiva za naslednjo številko je 14. 6. 2026. Članki naj obsegajo največ 2000 znakov s presledki, vsebovati pa morajo naslov članka ter ime in priimek avtorja oziroma avtorjev besedila in fotografij. Fotografije morajo biti v formatu jpeg, ustrezne ločljivosti (300 dpi, najmanjše velikosti 1 MB in ne večje od 3 MB), neobrezane in neoblikovane. Uredniški odbor si pridružuje pravico do zavrnitve neprimernih prispevkov, do spreminjanja besedila v smislu lektoriranja, krajsanja in združevanja prispevkov ter pravico do obdelave poslanih fotografij. Z oddajo gradiva se pošiljatelj strinja z njegovo objavo.

Izboljšanje vodooskrbe tudi na območju vasi Skopo, Kopriva in Prelože

Občina Sežana nadaljuje aktivnosti za izboljšanje vodooskrbe in večjo zanesljivost oskrbe s pitno vodo. Župan Andrej Sila je v prvi polovici aprila podpisal pogodbo za izdelavo

projektne dokumentacije za cevovod Skopo–Kopriva ter razdelilni omrežji v Koprivi in Preložah. Projektno dokumentacijo za izgradnjo navedenih vodovodnih povezav bo izdelalo pod-

jetje ESOTECH, d. d., iz Velenja.

Projektiranje poteka v okviru širšega projekta Vodooskrba slovenske Istre in Krasa, katerega cilj je zmanjšanje vodnih izgub na obstoječih vodovodnih sistemih ter zagotovitev varne in zanesljive oskrbe s pitno vodo iz javnega vodovodnega sistema za prebivalce slovenske Istre in Krasa. Projekt vključuje obnovo vodovodnih sistemov ter povezovanje vodnih virov in omrežij na območju Obalno-kraške (občine Divača, Hrpelje - Kozina, Komen, Koper, Sežana), Goriške (občina Miren - Kostanjevica) ter Primorsko-notranjske regije (občine Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna), s čimer krepi zanesljivost oskrbe tudi v času sušnih obdobj ali drugih motenj.

V sklopu projekta sta bili v začetku marca že sklenjeni pogodbi za pripravo projektne dokumentacije na območjih Vrabče–Štjak ter Pliskovica in Tomaj. Za ta del sta izvajalca že izdelala dokumentacijo za projektne pogoje (DPP) in pripravljata dokumentacijo za pridobitev gradbenih dovoljenj (DGD).

Javni razpis za sofinanciranje prireditev Kosovelovega leta

Snujete prireditev ali program v sklopu Kosovelovega leta in jo boste (ali ste jo že) izvedli na območju občine Sežana? Odprt je javni razpis za sofinanciranje, zato vabljeni, da izkoristite priložnost in se prijavite.

Razpis je namenjen prireditvam in programom, ki na različne načine interpretirajo dediščino Srečka Kosovela, povezujejo različne deležnike in prispevajo k prepoznavnosti Sežane in Krasa.

Za razpis je na voljo 15.000 evrov, odprta pa sta dva prijavna roka:

- 1. junij 2026
- 15. september 2026

Prijava je enostavna – priporočamo e-prijavo, ki vas korak za korakom vodi skozi postopek in omogoča hitro oddajo vseh prilog. Vlogo lahko oddate tudi po pošti ali osebno v sprejemni pisarni Občine Sežana. Razpis zajema tudi prireditve in programe, ki so že bili izvedeni. V tem primeru lahko ob prijavi hkrati oddate tudi poročilo, kar postopek dodatno poenostavi.

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani Občine Sežana v zavihku Novice in objave, na podstrani Javni razpisi, naročila in objave.

Za več informacij in pomoč pri prijavi vam je na voljo Tjaša Likar (tjasa.likar@sezana.si, 05 73 10 149).

Javni razpis za sofinanciranje kulturnih dejavnosti

Objavljen je javni razpis za sofinanciranje kulturnih dejavnosti v občini Sežana za leto 2026. Predmet razpisa je sofinanciranje rednih kulturnih programov nevladnih organizacij in kulturnih projektov v občini Sežana za leto 2026.

Višina razpisanih sredstev znaša 35.000,00 EUR, pri čemer so sredstva v višini 29.000,00 EUR namenjena za sofinanciranje redne kulturne dejavnosti, sredstva v višini 6.000,00 EUR pa za sofinanciranje kulturnih projektov.

Rok za predložitev prijav je do vključno četrtek, 11. 6. 2026.

Besedilo javnega razpisa in razpisne dokumentacije je objavljeno na spletni strani Občine Sežana www.sezana.si pod zavihkom Novice in objave/Javni razpisi, naročila in objave. Vloge morajo biti izpolnjene na razpisnih obrazcih. V primeru elektronske prijave mora biti prijaven obrazec izpolnjen v celoti, potrjene morajo biti tudi vse izjave ter priložene potrebne priloge.

Za več informacij in pomoč pri prijavi vam je na voljo Petra Arko Kovačič (petra.arko@sezana.si, 05/73 10 148).

Geopark: več kot geološka dediščina

V Sežani je v četrtek, 23. aprila 2026, potekal strokovni dogodek za vodnike z naslovom Geopark: več kot geološka dediščina, organiziran v okviru strateškega projekta Kras-Carso II (Interreg Italija-Slovenija). Dogodek je bil namenjen lokalnim turističnim, naravoslovnim in jamskim vodnikom ter bodočim vodnikom, ki imajo ključno vlogo pri interpretaciji in celostni predstavitvi prostora čezmejnega geoparka Kras-Carso. Udeleženci so se v uvodnem delu sez-

nanili z aktualnimi aktivnostmi projekta, konceptom vzpostavitve interpretacijskega centra geoparka v Lipici ter širšim razvojnim kontekstom čezmejnega sodelovanja. Poseben poudarek je bil namenjen pomenu usklajenega in kakovostnega vodenja, ki obiskovalcem omogoča poglobljeno razumevanje naravne in kulturne dediščine prostora. Sledilo je terensko doživetje V korak s Kosovelom, kjer so udeleženci preko interpretacije poezije Srečka Kosovela

rezultate projekta KONStrukturizem in vsebine Kosovelovega leta ne le spoznali, ampak tudi neposredno izkusili. Preplet literature, prostora in interpretacije je ponudil drugačen pogled na dediščino ter poudaril pomen doživljajskega pristopa pri vodenju.

Dogodek se je zaključil z okroglo mizo Celostna interpretacija dediščine v geoparku: izzivi in priložnosti za vodnike, na kateri so sodelovali predstavniki Zavoda RS za varstvo narave, Geološke službe Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine, UNESCO Globalnih Geoparkov Idrija in Karavanke-Karawanken, Občine Sežana ter združenj vodnikov iz Slovenije in Italije. Razprava je izpostavila pomen povezovanja različnih zvrsti dediščine ter potrebo po nadaljnji krepitvi čezmejnega sodelovanja, izmenjavi znanj in skupnem razvoju kakovostnih interpretacijskih vsebin v geoparku.

Dogodek je potrdil, da geopark ni zgolj prostor izjemne geološke dediščine, temveč živ prostor povezovanja ljudi, znanja in zgodb, ki ga vodniki s svojim delom prenašajo naprej.

Daj mi besedo – uprizoritev ob 100. obletnici smrti Srečka Kosovela

© Mankica Kranjec Ducheyne

Daj mi besedo je koncertno-gledališka uprizoritev, v kateri poezija Srečka Kosovela postane živa zvočna in telesna izkušnja. Med besedo, glasbo, performansom in vizualno kompozicijo se jezik lomi, razpada in znova vzpostavlja – kot nujen glas, ki ne išče interpretacije, temveč prisotnost. Gre za osrednjo prireditev Kosovelovega leta, ki bo premierno na sporedu **27. maja v Kosovelovem domu Sežana**, s ponovitvami **28. in 29. maja**. Daj mi besedo nastaja v koprodukciji Zavoda Paviljon, Kosovelovega doma Sežana in Občine Sežana.

Kosovelova poezija je na odru predstavljena kot proces – fizičen, nujen, tukaj in zdaj, v prostoru med izvajalci in občinstvom. Igralska zasedba, vključno z glavnim igralcem Jašo Savnikom, je mlada; trije izmed nastopajočih so v starosti, v kateri je ustvarjal tudi Kosovel, zato uprizoritev vzpostavlja neposreden generacijski stik z njegovim glasom.

»V sodelovanju z glasbeniki Lauro Krajnc, Niko Škodič, Danom Cafom in skladateljem Miho Petričem nastaja

izvirna glasbena struktura, ki presega spremljavo in postane nosilna sila uprizoritve. Poezija prehaja v pesem, razpada v ritem, se vrača kot zvočna gesta – giblje se med koncertom, performansom in gledališčem,« pojasnjuje režiser Jaša Koceli, ki z ekipo razvija prepoznaven, ritualno zasnovan scenski jezik. Drugačna bo tudi odrska podoba, kjer scenografi-

ja, svetlobni efekti in video ustvarjajo nenehno spreminjajoč se prostor, ki je po besedah režiserja kot misel, ki nikoli ne obstane v eni obliki.

Daj mi besedo ne odgovarja na vprašanje, kdo je bil Kosovel, temveč odpira vprašanje, kaj ostane od jezika, ko razpade – in kaj lahko iz njega še vedno spregovori.

Zaključena obnova gozdne ceste med Sežano in Merčami

V okviru projekta Karst-Safe – Preventivni ukrepi za varen Kras smo zaključili obnovo dela poti med Sežano in Merčami, ki je bil predhodno popolnoma zaraščen in težko prehodan. Odsek je v neposredni bližini železniške proge, kjer je zaradi požarne ogroženosti zagotavljanje dostopa še posebej pomembno.

Namen obnove je bil izboljšati dostop

do pašnih površin na območju Merč ter omogočiti nemoten dostop gasilskim vozilom do rizičnega terena ob železniški progi. V sklopu investicije je bil razširjen in obnovljen del gozdne poti v dolžini približno 500 metrov s strani Merč, kar zdaj omogoča prehod z različnimi vozili, obenem pa tudi varno uporabo za pešce. Vrednost obnove znaša

11.152,00 EUR, pri čemer bo investicija v 80 % sofinancirana iz programa Interreg Italija-Slovenija.

Z izvedbo te aktivnosti se zaključuje še zadnji sklop čezmejnega projekta Karst-Safe, ki je na območje Krasa prinesel številne konkretne in dolgoročne izboljšave na področju požarne varnosti, dostopnosti terena in pripravljenosti na intervencije. Projekt Karst-Safe – Preventivni ukrepi za varen Kras je čezmejni projekt, namenjen zmanjšanju požarne ogroženosti ter krepitvi odpornosti Krasa na požare v naravnem okolju. Izvajal se je v obdobju 2023–2026 v okviru Programa Interreg VI-A Italija-Slovenija. Skupna vrednost projekta znaša 749.419,00 EUR, od tega 80 % sredstev (599.535,20 EUR) zagotavlja Evropski sklad za regionalni razvoj.

Tudi letos pomoč za otroke in mladostnike

Občina Sežana tudi v letu 2026 nadaljuje uspešno sodelovanje s Svetovalnim centrom za otroke, mladostnike in starše Istre, ki na našem območju zagotavlja dostopno in strokovno podporo otrokom, mladostnikom ter njihovim družinam.

V prostorih Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana na Bazoviški cesti 11 izvajamo psihodiagnostične postopke, svetovanja ter terapevtske obravnave. Namenjene so otrokom in mladostnikom, ki se soočajo z učnimi, čustvenimi, vedenjskimi ali razvojnimi težavami, pri čemer strokovnjaki v pro-

ces aktivno vključujejo tudi starše oziroma družine. Strokovna pomoč zajema širok spekter izzivov, od učnih težav (npr. disleksija, težave s koncentracijo), čustvenih stisk (tesnoba, nizka samopodoba, depresija) do vedenjskih in socialnih težav, kot so konflikti, medvrstniško nasilje ali socialna izključenost. Pomemben del programa predstavlja tudi diagnostika, saj center pripravlja strokovna mnenja in ocene, ki služijo kot podlaga za prilagoditve v izobraževalnem procesu ter za odločanje drugih institucij.

Sodelovanje temelji na tesnem povezovanju lokalnih institucij, med drugim

Centra za socialno delo Južna Primorska, osnovnih šol, vrtca, Šolskega centra Srečka Kosovela, Ljudske univerze Sežana in Društva prijateljev mladine, s čimer se vzpostavlja povezana mreža strokovnjakov, ki omogoča celostno in usklajeno podporo otrokom in mladostnikom.

V preteklem obdobju se je izvajanje aktivnosti izkazalo kot izjemno učinkovito. V letu 2024 je bilo v Sežani izvedenih 400 obravnav, vključenih pa 69 otrok in mladostnikov, do jeseni 2025 pa je bilo v individualno obravnavo vključenih 54 uporabnikov, vsak s povprečno 15 srečanji.

Občina Sežana za izvajanje programa v letošnjem letu namenja 26.390 evrov, kar omogoča izvedbo 80 diagnostičnih obravnav ter 300 svetovalnih in terapevtskih srečanj. Prijava na svetovanja in diagnostične obravnave poteka preko e-naročanja na spletni strani Svetovalni center Istre. Na spletni strani so dostopne tudi dodatne informacije o programih in možnostih vključitve, strokovni članki s področja vzgoje in razvoja otrok ter novičnik mesečnega dogajanja z aktualnimi aktivnostmi in dogodki.

Zbiramo predloge za participativni proračun

15. aprila 2026 smo v občini Sežana začeli nov cikel participativnega proračuna za leti 2027 in 2028. Predloge za participativni proračun 2027–2028 je mogoče oddati do 15. junija 2026 na spletni strani Občine Sežana, po elektronski ali navadni pošti ali osebno v sprejemni pisarni Občine Sežana. Za dodatne informacije je na voljo elektronski naslov participativni.proracun@sezana.si.

Občinska uprava je v četrtek, 23. aprila 2026, v veliki sejni dvorani pripravila tudi predstavitev za vse, ki želijo svojo idejo razviti v konkreten projekt. Po uvodnem nagovoru župana Andreja Sile je bil udeležencem predstavljen potek participativnega proračuna s poudarkom na novostih letošnjega poziva ter na praktičnem prikazu oddaje projektnega predloga prek spletne strani.

Na delavnici so poudarili primere dobrih praks iz prvega cikla. Svoje izkušnje so predstavili predlagatelji že izvedenih projektov, ki so z udeleženci delili konkretne izzive in pridobljena znanja. Predsednik KS Lokev Robert Müllner je predstavil projekt obnove odbojarskega igrišča v Lokvi, Nevenka Žiberna Remic pa izvajanje tedenskih delavnic za starejše v Kazljah. Predstavniki Društva tabornikov Rod kraških jrt Sežana – Tilen Komel, Anja Antončič in Aneja Babuder – so predstavili potek prve taborniške hiške v Sežani.

Delavnica je potekala v sproščnem vzdušju, razprava pa je bila kljub nekoliko nižji udeležbi vsebinsko bogata in konstruktivna. Udeleženci so izpostavili, da participativni proračun ni le finančni mehanizem, ampak predvsem priložnost za sodelovanje in konkretne izboljšave v lokalnem okolju.

Občinska uprava se zahvaljuje vsem sodelujočim za njihov prispevek ter vabi občanke in občane k oddaji predlogov in aktivnem soustvarjanju razvoja lokalnega okolja v okviru participativnega proračuna za leti 2027 in 2028.

Točke KONS

Med hojo po Sežani ste zagotovo opazili kamnite k-je. Kamniti tlakovci, ki so nastali po idejni zasnovi Simona Kastelica, so točke KONS. Vsak od njih v enem od kotov skriva ključ do koščka Kosovelove dediščine ter s QR-kodo vabi k raziskovanju. Tlakovci KONS, ki opozarjajo

na pomembne mejnike v Kosovelovem življenju, obiskovalcem z uporabo pametnih naprav omogočajo bolj poglobljeno raziskovanje dogodkov in območja pesnikovega življenja in ustvarjanja.

Točke KONS so sicer del digitalne nadgradnje urbanega literarnega sprehoda

V korak s Kosovelom, ki jo je omogočil projekt KONStrukturizem – Kosovelova dediščina med Sežano in Tomajem. Ena ključnih usmeritev projektnih aktivnosti z digitalno nadgradnjo obstoječe turistične infrastrukture omogoča sodobno, doživljajsko in interaktivno predstavitev Kosovele dediščine ter oplemenitenje turistične ponudbe tako v mestu Sežana kot na območju celotne občine.

Vabimo vas, da se pri vsaki točki KONS ustavite, uporabite svoj pametni telefon in simbolno stopite na most med preteklostjo in sedanjostjo.

Projekt KONStrukturizem je sofinanciran v okviru Načrta za okrevanje in odpornost (NextGenerationEU) na področju pametne, trajnostne in vključujoče rasti.

Violina Kosovelove družine bo po restavriranju ponovno zazvenela

Goslarstvo Jamšek

V Kosovelovi družini je imela glasba pomembno vlogo. Družinski člani so bili glasbeno izobraženi in nadarjeni, glasba pa je bila del njihovega vsakdana. Med inštrumenti je imel posebno mesto klavir, ki je bil središče družinskega glasbenega življenja. Najbolj se mu je posvetila starejša sestra Karmela, za katero je glasba postala poklic. Srečko pa se je bolj posvečal igranju violine.

Prav ta violina je v Kosovelovem letu dobila novo vlogo: po restavriranju bo, tako kot nekoč, na ogled na Kosovelovi domačiji, v omejenem obsegu pa bo pripravljena tudi za igranje ob posebnih priložnostih.

Po oceni restavradorke Andreje Jamšek je bila violina serijsko izdelana, kljub temu pa gre po njenih besedah za kvalitetno izdelavo in je najverjetne-

je nemškega ali češkega izvora. Violina je bila pred posegi razmeroma dobro ohranjena, s sledovi patine, ki sama po sebi pripoveduje zgodbo. Resta-

vratorski posegi so bili zato zadržani in usmerjeni v ohranjanje izvornih elementov in materialov.

Prispevke rubrike Občinska uprava so pripravili zaposleni Občine Sežana. Slike: arhiv Občine Sežana.

Odkritje – družina Benedicty v Sežani

Janko Kastelic zbirka Kastelic

V 30. in delno v 40. letih prejšnjega stol. je v Sežani deloval notar dr. Gustavo Benedicty, doktor prava, psihiater, poliglot ... Leta 1923 je prevedel Freudovo analizo Jensenove novele Gradiva, ki je prvi primer psihoanalitične literarne kritike v italijanščini. Benedictyjev prevod je pomemben tako za psihoanalitično zgodovino kot za zgodovino prevajalstva. Zgodnji prevodi Freudovih del so imeli velik vpliv na širjenje psihoanalize iz nemškega prostora v druge kulture.

Na podstrešju hiše, v kateri je družina stanovala, se je ohranil notarski arhiv, pravna in druga literatura (od Napoleonovega do avstro-ogrskih in italijanskih zakonikov) ter družinska korespondenca. To gradivo, pravi zaklad, ki predstavlja zanimiv vir za raziskovanje takratnega pravnega in kulturnega okolja Sežane, je – kakšno zadovoljstvo – »počakalo name«, ko sem se nekaj desetletij za njimi za nekaj časa naselil v isti hiši in raziskal del njihove poti.

Široka izobrazba staršev je zaznamovala sina Maria. Že kot otrok je prepisoval dela svetovne literature in ob robovih reševal še matematične naloge na ravni, ki dokazuje njegov zgodnji matematični talent.

Mario Benedicty, sin Gustava in Eme

(roj. 16. 7. 1922 v Trstu), je leta 1946 doktoriral iz matematike na rimski univerzi La Sapienza. Med drugo svetovno vojno je sodeloval z britanskimi zavezniškimi specialnimi silami (British Special Forces) in prejel italijansko srebrno medaljo za hrabrost.

Poučeval je na univerzah Gregoriana in La Sapienza. Ukvarjal se je z algebrsko geometrijo, zelo močno vejo italijanske matematične šole, ki jo je nato prenesel v ameriški prostor: na University of British Columbia v Kanadi ter na University of Pittsburgh v ZDA, kjer je poučeval najdlje in postal zaslužni profesor. Posvečal se je razvoju univerzitetne matematike, sodeloval pri pripravi matematičnih gesel za italijanski enciklopedični slovar in sestavil učbenik s področja diskretnih

matematičnih struktur, ki je standardna literatura na številnih svetovnih univerzah za študij matematike in računalništva. Umrl je 8. 4. 2011 v ZDA.

Njegov oče Gustavo Benedicty je s prevodom Freudovega dela sodeloval pri prenosu psihoanalitične misli v italijanski prostor, sin pa je deloval v mednarodnem univerzitetnem okolju, kjer je pustil prepoznaven pedagoški pečat. Njuna doslej nikjer navedena povezanost s Sežano nas simbolno umešča v širši kontekst intelektualne dediščine 20. stoletja.

Tabla notarske pisarne v Sežani (1938)

Matematik dr. Mario Benedicty

Bolnišnica Sežana praznuje 90 let

mag. Vanja Debevec arhiv Bolnišnice Sežana

V Bolnišnici Sežana letos obeležujemo 90. obletnico izgradnje centralne stavbe in začetka izvajanja zdravstvene dejavnosti v skrbi za zdravje in dobrobit lokalnega prebivalstva. V želji, da bi pridobili čim več podatkov, pričevanj in zgodb iz časov, ko so nastali zametki današnjega poslanstva ustanove, ki se je s predanim in odločnim delom zaposlenih, vodstva in Občine Sežana uveljavila v slovenskem

prostoru kot specialna bolnišnica s smelo razvojno vizijo, vas vabimo, da sodelujete v intervjujih, ki jih bodo pripravili študenti zgodovine Fakultete za humanistiko Univerze na Primorskem. Da bomo zbrana gradiva lahko konec leta predstavili javnosti, se vam zahvaljujemo za vaš čas in prispevek. Za vse informacije in dogovor za termin se lahko obrnete na Adrijano Šonc (adrijana.sonc@bsezana.si).

Grjmo u r'buto 2026

Miha Obid Ravbar

V nedeljo, 19. aprila 2026, je Krajevna skupnost Sežana organizirala čistilno akcijo na območju blokovskega naselja v Sežani. Akcije so se udeležili številni krajanji, prostovoljci in predstavniki društev, ki so skupaj prispevali k urejanju javnih površin in okolice.

V okviru akcije smo očistili poti v parku pod bolnico, uredili območja okoli igrišč na Lenivcu in pri Domu upokojencev ter odstranili večje količine zelenega odreza okoli blokov in javnih površin. Udeleženci so se odpravili tudi ob kamionski cesti proti Fernetičem, kjer so žal naleteli na več nelegalnih odlagališč odpadkov.

Med akcijo smo zbrali večje količine plastike, pločevink, kosovnih odpadkov in druge nesnage, na nekaterih lokacijah pa tudi nevarne odpadke, kot so odvrže-

ne medicinske igle. O zaznanih večjih odlagališčih smo obvestili pristojne službe.

Čistilna akcija je znova pokazala, kako pomembna sta sodelovanje in skrb za skupni prostor. Krajevna skupnost Sežana se iskreno zahvaljuje vsem sodelujočim,

društvom in prostovoljcem, Komunali Sežana za pomoč pri organizaciji ter Domu upokojencev Sežana za sodelovanje in podporo pri izvedbi akcije. Hvala tudi vsem, ki s svojim odnosom prispevajo k bolj urejenemu in prijetnemu okolju.

Stojan Saražin, Županov iz Dolenj, 90-letnik

Damjan Turk Janja Orel

V petek, 24. aprila 2026, smo imeli Dolenjci velik razlog za praznovanje. Naš najstarejši vaščan Stojan je dopolnil 90 let življenja, življenja polnega rasti, dela, uspehov pa tudi žalosti. Razlog za praznovanje je bil toliko večji, ker se niti slavljenec ne spominja, da bi kateri moški na Dolenjah dočkal tako visoko starost (ženske so bile trdnejše).

Stojan je vse življenje preživel na kmetiji. Nižanje prihodkov od neposredne kmetijske dejavnosti je večino njegove generacije 'poslalo' v službe, sam pa si je boljši zaslužek zagotovil s postavitvijo farme za vzrejo perutnine. Znal je umno delati, tudi na pogled je dajal videz, da stalno nekaj razmišlja in potem to udejanji. S svojimi idejami in delovnim prispevkom je veliko prispeval k dobremu vasi in tudi KS Štjak, v kateri je bil nekaj časa član sveta. Kmalu po ustanovitvi se je pridružil mlademu Gasilskemu dru-

štvu Štjak, kjer je aktivno sodeloval predvsem pri delovnih akcijah. Teža let in dela sta mu upognila hrbet, nista pa mu uklonila volje. Vsak dan ga srečujemo, ko težko, a z veliko volje postori še 'to in ono' okrog domačije. Na dan praznovanja se je zvrstilo veliko obiskov prijateljev in sorodnikov, pod

večer pa smo ga obiskali in mu voščili tudi vsi vaščani. S priložnostnim darilom in voščilom se nam je pridružila predsednica KS Štjak Jana Drožina. Sredi vasi smo postavili tudi mlaj, ki je resda majhen, simbolno pa predstavlja našo iskreno zahvalo Stojanu z željo, da bi se še dolgo srečevali na vasi.

20 let Zvite feltne

☞ Monika Gec ☞ Luka Blatnik

Glasbena skupina, ki slovi po svoji neutrudni energiji in odrski karizmatičnosti, ima za sabo že dve desetletji nastopov, izdajanja avtorskih skladb in, nenazadnje, spominov, ki si jih želijo v svojem prepoznavnem slogu pisati še dolgo.

Kako je mogoče, da tako mladi in neutrudni žurerji praznujejo že drugo obletnico. Skrivnost tiči v zgodovini skupine. Zvita feltna je bila včasih vsem dobro poznan vaški bend, ki se je sestavljal po potrebi in glede na priložnost. Od začetka obstoja skupine naj bi se zamenjalo že več kot 20 članov, idejni vodja pa je

bil Andrej Gec, Blažev bratranec. Člane takratnih priložnostnih zasedb je povezovala ljubezen do glasbe ter druženja in dobra energija – to pa je tudi tisto, kar se je iz korenin zasedbe ohranilo do danes. Od sedanjih članov je tako iz prvotnih skromnih začetkov ostal samo Blaž, pevec in vodja današnje skupine.

Zdajšnja zasedba, ki je izjemno priljubljena na domači zabavni sceni, se je oblikovala leta 2016. Sestavljajo jo Blaž Gec, Matic Leban, Theo Čebren in Žan Janežič. Danes je to skupina, ki polni velika prizorišča po celi Sloveniji in na tujem, postala pa je sinonim dobre za-

bave. Kaj hitro pa se je pojavila želja, da začnejo ustvarjati svojo glasbo. Tako jim je uspelo razviti svoj prepoznaven slog – energičen, poskočen in odločen, kot so tudi člani sami. Prva pesem, ki jih je ponesla na velike odre, je bila Edina, izdana leta 2017. Sledili so še drugi hiti: Gin in tonic, V dobrem starem Piranu, Panika, Mater je mraz, Clio piči 200 in ostale.

V dveh desetletjih delovanja so člani Zvite feltne uspeli zgraditi tudi zelo dobre odnose s številnimi drugimi glasbeniki. Največ pa jim pomenijo odnosi, ki so jih uspeli v vseh teh letih zgraditi med sabo. Če bi danes kogar koli od njih vprašali, brez česa ne bi mogli živeti, bi najprej izpostavili svoje glasbene vikende in poživljajoče udejstvovanje na odru, predvsem pa druženje in prijateljski odnos.

Dve desetletji odrov, avtorskih pesmi in spominov bodo člani glasbene skupine zaokrožili z velikim koncertom na prostem 22. maja 2026 v domačih Dutovljah. Obljubljajo nepozaben glasbeni dogodek, ki bo v marsičem drugačen od vseh, ki so jih do sedaj že imeli in ustvarili. Na odru se jim bodo pridružili številni glasbeni gostje, med katerimi so ansambel Stil, Vzrock, Miran Rudan, skupina Tequila, Fredi Miler, Gas Kras in Djomla KS. Nekatera glasbena imena pa ostajajo nerazkrita, saj so presenečenje, ki bo pomagalo soustvariti pravi dogodek.

Prvomajska budnica 2026 v KS Štorje

☞ ☞ Jasna Klančar

Prvi maj je državni praznik, praznik dela, dela prost dan. Je dan spomina na dogodke iz davnega leta 1886, ko so delavci s stavko prvič odločno zahtevali pravice zase: osemurni delavnik,

boljše razmere pri delu, človeka vredno dostojno plačilo ... Delavci smo vsi, saj si z delom služimo vsakodnevni kruh, ne glede na vrsto in naravo dela. Ne gre pozabiti, da nekateri še dandanes

nimajo zagotovljenih teh osnovnih pravic.

Že po tradiciji prvi maj praznujemo s kresovi, budnicami in druženjem. Tako je bilo tudi letos v KS Štorje – v vaseh Podbreže in Majcni. V Majcni nas je že ob 7.40 razveselila Kraška pihalna godba iz Sežane. Pod vodstvom Neže Jelušič, profesorice klarineta in izšolane dirigentke, naše drage krajanke, so nam zaigrali tako lepo, da bi še Prešernova Urška zaplesala. Pod vaško lipo na kamniti mizi se je za pogostitev in zahvalo godbenikom znašlo veliko dobrot – od vrhunskih mesnin, sira, raznih sladici, orehove potice in sveže pečenega domačega kruha, v samoorganizaciji vaščanov. Iskrena hvala, kraški godbeniki, prijazno vabljeni ob letu spet med nas.

Pripravištvo v Kinološkem društvu Sežana

Justina Potepan, Mia Mlačič Stojan Borštnar

Dobili smo klic, ki mu je sledil obisk mladega dekleta s posebnim predlogom: »V vašem društvu bi opravljala pripravništvo, če mi to omogočite. Sem študentka fotografije. Rada imam živali, še posebej pse. Tudi sama imam psičko ... Malo je že v letih«, je še dodala Mia Mlačič, študentka 2. letnika Visoke strokovne Šole Sežana, smer fotografija.

Nastal je trenutek tišine ... In že je

padla odločitev. Absolutno podpiramo vsa izobraževanja in usposabljanja in s ponosom bomo sprejeli nov izziv. Upravni odbor je staknil glave, nanizal ideje in se odločil. Imamo dobrega mentorja, to bo Stojan Borštnar, budnemu očesu naše predsednice pa tako nič ne uide. In akcija je stekla. Mia pridno fotografira, tečajniki in njihovi šappončki se pa lepo nastavljajo objektivu. Mentor kima, gleda, malo skomi-

gne in se nasmehne. »Dobra je,« pravi.

In kaj pravi naša prva študentska pripravnica? »Sem študentka fotografije na VŠ Sežana, v okviru svojega pripravništva v Kinološkem društvu Sežana pa opravljam delo oz. prakso na področju fotografije, pri čemer se osredotočam predvsem na fotografiranje ljubljencev, njihovih lastnikov ter različnih dogodkov. Že na začetku so me lepos sprejeli, da sem se hitro vključila v delovno okolje. Kljub temu da sem tukaj razmeroma kratek čas, se počutim, kot da sem del društva že dolgo. Vzdušje je prijetno, člani društva pa odprti in pripravljeni pomagati, kar mi daje dodatno motivacijo. Svoje naloge opravljam z veseljem in z odgovornostjo. Vedno sem pripravljena pomagati, kjer je treba, ter prispevati k skupnemu delu. Postopoma nastaja zbirka oziroma album fotografij, ki jih ustvarjam v času pripravništva. Ta predstavlja lep zapis mojega dela, napredka in izkušenj, ki jih pridobivam na tej poti. Pripravištvo v Kinološkem društvu Sežana mi pomeni dragoceno izkušnjo.«

Občni zbor Gobarskega društva Sežana

Ariana Pertinač Dario Fortuna

V petek, 3. aprila 2026, je ob 17. uri v prijetnem ambientu Bunčetove domačije v Dutovljah potekal redni občni zbor Gobarskega društva Sežana. Zbora se je udeležilo lepo število članov, kar potrjuje aktivno delovanje društva in povezanost med člani.

Po uvodnem pozdravu je sledila iz-

volitev delovnega predsedstva ter ostalih organov občnega zbora. Delo je potekalo po dopolnjenem predlaganem dnevnem redu, ki so ga člani soglasno potrdili. V nadaljevanju so bila predstavljena poročila o delu društva za preteklo leto. Predsednica društva je poudarila uspešno izvede-

ne aktivnosti na področju izobraževanja, strokovnih ekskurzij ter sodelovanja z drugimi društvi. Prav tako je bilo izpostavljeno dobro sodelovanje na različnih dogodkih in promociji gobarstva v lokalnem okolju.

Finančno poročilo je pokazalo skrbno in pregledno poslovanje društva, nadzorni odbor pa je potrdil, da je delo potekalo v skladu s pravili in zakonodajo. Člani so poročila potrdili brez pripomb. Predstavljen je bil tudi načrt dela za prihodnje obdobje, ki vključuje strokovna izobraževanja, ekskurzije, sodelovanja na prireditvah ter nadaljnje povezovanje z drugimi gobarskimi društvi doma in v tujini.

Ob zaključku občnega zbora je sledila razprava, v kateri so člani podali nekaj predlogov in pobud za nadaljnje delo. Zbor se je zaključil v prijetnem in sproščenem vzdušju, ki je še dodatno utrdilo dobre odnose med člani društva.

600. obletnica kapele Marije Pomočnice v Lokvi

📍 Irena Rože 📷 arhiv Vojaškega muzeja Tabor Lokev

Lokavsko vaško jedro poleg srednjeveškega obrambnega stolpa Tabor, spominskega parka NOB, župnijske cerkve sv. Mihaela in župnišča sestavlja tudi gotška kapela Marije Pomočnice. Kapelo je dal zgraditi Erhardus Swebzel s pomočjo sosese v čast vseh svetnikov leta 1426, o čemer priča latinski napis v gotski minuskuli nad profiliranim portalom.

V kraški krajini predstavlja pomemben sakralni arhitekturni objekt. Kot sakralna stavba dediščina je vpisana v register

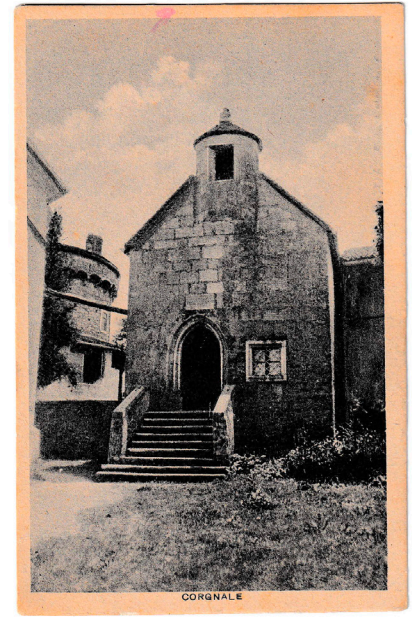

nepremične kulturne dediščine lokalnega pomena pod številko 3832. Na pozno-baročnem oltarju kapele je stala lesena plastika sedeče Marije z Jezuščkom na prestolu, ki se sedaj nahaja v lokavskem župnišču. Omenjeni kip predstavlja pomembno umetnostnozgodovinsko dediščino gotike na Slovenskem.

Zunanost in notranost kapele sta potrebni strokovnih konservatorsko-restavratorskih posegov. Lani je Župnija Lokev na javnem razpisu Ministrstva za kulturo RS uspešno prijavila obnovo gotške kapele. Projekt bo izveden letos. Celoten projekt obnove je ocenjen na 30.931,88 EUR, pri čemer bo Ministrstvo za kulturo RS sofinanciralo 15.156,62 EUR. Za del manjkajočih sredstev se bo Župnija Lokev prijavila še na občinski razpis, namenjen obnovi sakralnih objektov.

Ostala sredstva pa bo treba pridobiti s prostovoljnimi prispevki. V ta namen bo Župnija Lokev skupaj s Krajevno skupnostjo Lokev najprej pripravila dogodka, na katerih se bodo zbirali tudi prostovoljni prispevki, in sicer:

- **nedelja, 24. maj 2026, ob 10.30:** svečana sv. maša (praznik Marije Pomočnice kristjanov) v župnijski cerkvi sv. Mihaela z gostom, opernim pevcem Jožetom Oblakom, in otvoritev razstave o zgodovini kapele, ki jo bo pripravil Vojaški muzej Tabor Lokev;
- **sobota, 13. junij 2026, ob 19.00:**

predstavitev restavratorsko-konzervatorskih del na kapeli in predavanje o gotski plastiki Marije Pomočnice v Kulturnem domu Lokev v izvedbi članov Župnijskega pastoralnega in gospodarskega sveta Lokev, KS Lokev in umetnostne zgodovinarke Aneje Rože Kravanja.

V jesenskem času bodo sledili še drugi dogodki, na katere ste tudi vljudno vabljeni. Vaša udeležba in podpora bo prispevala k ohranitvi pomembne sakralne dediščine lokalnega pomena, ki smo jo dolžni kot skupnost ceniti, ohranjati in vzdrževati.

Sobotni potep na Gorenjsko

📍 Larisa Mahnič

25. april 2026 je bil dan, ko se je Razvojno društvo Vrhe odpravilo na izlet na Gorenjsko. Sončna sobota je bila kot nalašč za raziskovanje čudovitih koticov Slovenije.

Izlet smo začeli s postankom v Radovljici in sprehodom po nekdanjem grajskem vrtu, nadaljevali po majhnih ulicah, ki so nas popeljale v stari del mesta. Za trenutek smo se ustavili pred hišo Antona To-

maža Linharta, si ogledali mestni muzej in cerkev sv. Petra. Od tod smo se odpeljali v Begunje na Gorenjskem in pot izkoristili za kratek vpogled v začetek delovanja podjetja Elan. Elanova muzejska razstava nas je navdušila, nekateri smo se preizkusili tudi na simulatorju smučanja. Naleteli smo tudi na Jureta Franka in srečanje za spomin ohranili s skupno fotografijo.

Do kosila v gostilni Avsenik nas je ločilo le nekaj korakov. Ob zvokih hišnega ansambla Avsenik je bilo kosilo še boljše, kot bi bilo sicer. Ko smo se okrepčali, je sledil še zadnji ogled – muzeja Avsenik, ki predstavlja celovit pregled zgodovine in razvoja Ansambla bratov Avsenik. Gorenjska nas je v sončnem vremenu očarala, ogledi pa so povezali zgodovino, športno tradicijo in glasbeno dediščino.

Izgradnja občinskega vodnjaka v Pliskovici

📍 Aneja Rože Kravanja

Za izboljšanje življenjskih razmer se je županstvo občine Pliskovica leta 1870 odločilo, da bo zgradilo občinski vodnjak v jedru Pliskovice. Zaradi pomanjkanja sredstev so se dela kmalu zaustavila, ostala je le gradbena jama, globoka 3,5 sežnja (t. j. 6,64 m).

Leta 1891 je pliskoviško županstvo ponovno pristopilo k gradbenemu projektu izgradnje občinskega vodnjaka, vendar pod pogojem, da pridobijo državno denarno podporo. V dopisu so c. kr. namestništvu v Trstu leta 1891 zapisali, da ima občina Pliskovica 111 prebivalcev in da ima 30 posestnikov svoje vodnjake. Vsi ostali so »brez čiste vode za ljudi, [...] temveč morajo iz Pliskovice do vode in nazaj v občino, od 50 do 60 minut po stermini hoditi in to se od nekdaj godi – da človek preden en škaf vode v občino prinese, mora veliko terpet, vročine in mrasa, in še tista ni čista voda – tako ni čuda v naši občini ljudje so šipki, bolehní, in pred časom mo-

rajo svet zapustiti.« Namestništvo so tudi obvestili, da sicer imajo eno štirno, vendar ta ni obzidana in da do nje lahko dostopa tudi živina. Voda v njej ni čista, saj se vanjo izliva voda iz njiv in senožetov. Eksistenčno problematiko vode so predstavili tudi njegovi ekscelenci, preblagorodnemu gospodu namestniku Teodorju vitezu Rinaldiju, ko je potoval po Krasu spomladi 1890.

Da bi prihranilo nekaj sredstev, se je županstvo odločilo, da se bo za gradnjo uporabilo že obstoječo gradbeno jamo, gradbene načrte pa je dalo v izdelavo zasebnemu zemljemercu. Slednje se je izkazalo za nespametno, saj je namestništvo ob pregledu vloge za pridobitev državne podpore zavrnilo prejete gradbene načrte. Kljub temu je zaradi pomanjkanja kakovostne vode in slabih razmer v občini naredilo izjemo in pliskoviškemu županstvu odobrilo podporo v višini 400 goldinarjev (okr. gld.), vendar pod pogojem, da se izdela redni načrt in stroškovnik. Sofinan-

ciranje je veljalo do februarja 1892, ko bi moral biti vodnjak zgrajen.

V avgustu ali v septembru 1891 je županstvo razpisalo dražbo (t. j. javni razpis za izbiro izvajalca). Ocenjeni strošek gradnje je znašal 458 gld. Na dražbo so se prijavili zidarski mojstri iz Gabrovice, Volčjega Grada, Pliskovice in Kosovelj. Kot najugodnejši ponudnik je bil izbran France Žerjal iz Gabrovice, ki je za izgradnjo vodnjaka dal ponudbo v višini 389 gld. in 50 k. Gradbena dela so se začela kmalu. 26. oktobra 1891 je županstvo že obvestilo sežansko okrajno glavarstvo, da je več kot polovica cisterne vodnjaka zgrajena. Pred podelitvijo prvega dela državne podpore v višini 200 gld. je c. kr. inženir Boravia pregledal vodnjak in stroškovnik ter zaukazal županstvu, da se mora držati gradbenega načrta.

8. decembra 1891 je županstvo sporočilo sežanskemu okrajnemu glavarstvu, da so gradbena dela končana in da ko bo cisterna ometana, bodo vanjo spustili vodo. To pa še ni zadoščalo za prejetje drugega dela podpore v višini 200 gld., saj je bil pogoj za to popolno dokončanje vodnjaka. Občina je morala vodnjak dokončno zgraditi do konca februarja 1892. Kljub tej zahtevi je bil vodnjak dokončan šele v mesecu maju istega leta. Takrat so namestili v cisterno tudi kovinske žlebove v skupni dolžini 5 sežnjev (t. j. 9,48 m), ki jih je županstvo nabavilo že januarja 1892. Rok za podelitev drugega dela denarne podpore pa se je verjetno podaljšal.

Vir: Pokrajinski arhiv Koper, KP 633 – Okrajno glavarstvo Sežana, t. e. 251.

Čist svet je lepši svet

📍 Špela Bezek 📍 Orlečani

V nedeljo, 19. aprila 2026, smo se Orlečani, tako kot še nekaj prebivalcev ostalih okoliških vasi, podali na delovno akcijo oziroma rabuto in se oboroženi z vrečami za smeti odpravili po poteh, ki vodijo iz Orleka proti Sežani oziroma Trebčam. Namenili smo se naravo malo olajšati nemarno zavrženih smeti in odpadkov. Zbralo se nas je kar veliko in v nekaj urah smo pridno napolnili veliko vreč s plastiko, steklom in ostalimi odpadki, ki so smetili našo okolico. Poleg tega smo okrog vasi tudi počistili zaraščene poti. Po zaključenem delu smo se, zadovoljni z opravljenim, okrepcali z okusnim kosilom.

Prebliski ustvarjalnosti Iga Raceta

📷 Olga Knez

V Kosovelovi knjižnici Sežana se je v aprilu z razstavo slik v tehnikah akvarela, gvaša in oljnega pastela predstavil Igo Race s Kozine, sicer zaposlen v okviru javnih del v tej kulturni ustanovi. S tokratno razstavo Prebliski ustvarjalnosti se je avtor, ki ustvarja že od mladih nog, resneje pa se je

začel z umetnostjo ukvarjati pred 15 leti, hotel predstaviti svetu, premagati strah pred neznanim. Na ogled so slike manjših formatov, ki so nastale v postelji med okrevanjem po zlomu stegenice.

»To so bili prebliski sreče, mirnosti in popotovanja v kraje izven domače

postelje in neizmerni želji po ustvarjanju bolečinam navkljub. Ko ustvarjam, sem miren in srečen, četudi je to samo v mojih mislih in sanjah. Moja neumorna radovednost in raziskovanje medijev me je vodila skozi različna obdobja ustvarjanja. Od začetkov risanja z barvicami, slikanja z akrilnimi barvami ter nazadnje z olji in suhimi pasteli, sem se zadnja leta opogumil in resno začel slikati z akvareli, najzahtevnejšim medijem. Moje slike izhajajo iz prebliskov ustvarjalnosti, bodisi po službi, zvečer ali pa čisto spontano, kjerkoli in kadarkoli,« pravi Igo, ki je samouk na področju likovne umetnosti in se izobražuje s pomočjo internetne tehnologije.

Igo ureja tudi park pri hiši, vrtnari, nabira zelišča, se predaja ročnemu šivanju manjših usnjenih izdelkov in izdelkov iz plute ter izdeluje domača mila. Njegovi čudoviti akvareli, pred katerimi se obiskovalci in bralci sežanske knjižnice radi zaustavljajo, so polni motivov iz narave, tihožitij, portretov, živalskega in rastlinskega sveta.

Najmlajše Povirske mažoretke ponovno zlate

📷 Diana Skok 📷 Katarina Popovič

Mažoretna zveza Slovenije je 11. aprila 2026 v Radečah organizira-

la državno tekmovanje v kategorijah Prvi korak in Cici korak. Tekmovanje,

katerega cilj je pridobivanje prvih tekmovalnih izkušenj, je namenjeno najmlajšim mažoretkam.

Letos se je tekmovanja udeležilo devet povirskih mažoretk iz skupin Cici in Kadeti. Tekmovale so v kategoriji Prvi korak, kjer deklice nastopajo samostojno na vnaprej določeno glasbo in koreografijo. Za šest deklet iz skupine Cici je bilo to prvo tekmovanje, medtem ko imajo tri dekleta iz skupine Kadeti s tovrstnimi tekmovanji že izkušnje. Vse povirske mažoretke so se izkazale z odličnimi nastopi, saj so prav vse osvojile zlata odličja.

Da pa dan ni bil zgolj tekmovalno obarvan, saj so ga zaključile s skupno večerjo in prijetnim druženjem ob reki Savi.

Iskrene čestitke vsem mažoretkam in njihovim mentoricam za doseženi rezultat!

Naš spev je strasten

✍ Sanda Hain 📷 Anika Možina

»Naš spev je strasten, naša moč je živa in kaos ognja v srcu nam gori, življenja strast neukrotna, neugasljiva, ki hoče, da se v sebi izstrasti.«

Kosovelov dom Sežana, ki je v aprilu obeležil 35 let delovanja, diha v ritmu Kosovelove poezije – včasih nežno otožno, včasih iskriivo veselo, obenem pa vedno strastno in živo. Smo v pričakovanju osrednje prireditve v poklon pesniku Krasa – glasbeno-poetične uprizoritve z naslovom Daj mi besedo, ki bo premierno predstavljena prav na dan pesnikove prerane smrti. Za nami pa so že nepozabni vrhunci Kosovelovega leta in rednega programa Kosovelovega doma Sežana, ki polnijo dvorane in ustvarjajo dragocene spomine.

»Ničesar nimam in vendar mislim: Vse, o vse bi vam moral dati,« je Kosovelov zaključni verz iz pesmi Starka za vasjo in hkrati osrednja misel gledališkega informansa To::maj//Kosovelov krog. Koprodukcijsko predstavo (Zavod Delak, Kosovelov dom Sežana, MG+MSUM) je v poklon Kosovelovemu letu ustvarila ekipa igralcev/gibalcev, avtorji pa so Dragan Živadinov, Dunja Zupančič in Aljoša Živadinov. Odlikujejo jo vrhunska koreografija, mogočni svetlobni in zvočni efekti, izbrana glasba, predvsem pa izjemna in močna vsebina. Veseli nas, da je predstava požela veliko zanimanja tako medijev kot strokovne in splošne javnosti.

Druga gledališka premiera v aprilu je

bila namenjena najmlajšemu gledališkemu občinstvu; nastala je v sodelovanju Kosovelovega doma Sežana in skupine Mehki Čevlji KD Jožeta Pahorja. Očarljiva in barvita plesno-gledališka zgodbica o volku, ki pade s knjige, nato pa skozi različne pravljice išče pot nazaj v svojo zgodbo, je navdušila polno dvorano. Plesalo je kar 42 odličnih plesalk in plesalcev pod taktirko režiserke Petre Štolfa. Čestitke za odlično delo!

Na treh koncertih v drugi polovici aprila je zazvenela uglasbena poezija – revija otroških in mladinskih zborov Krasa in Brkinov Pesem pomladi je zaradi velikega števila prijavljenih zborov potekala v dveh delih. Mlade pevce in njihove mentorje je pohvalila tudi strokovna spremljevalka, priznana zborovodkinja Petra Grassi. V naši hiši kulture pa je potekal še zaključni koncert letošnje revije Primorska poje, na katerem so se predstavile nekatere vrhunske pevske zasedbe.

Mala galerija Mirka Kranjca je odeta v Zlato kraško nit – s čudovitimi izdelki, Zlatimi obroči, ki izhajajo iz prekrasnih staroverskih vzorcev, se prvič na razstavi predstavlja avtorica Jana Peččnik. Krasila nas bo do konca maja, vljudno vabljeni.

Na odru velike dvorane je v začetku maja potekala ponovitev muzikala Ananas, odvila pa se je še zadnja predstava šolskega gledališkega abonmaja – gostili smo Kekca Gledališča Koper. Predstava Vlak št. 123 v

bodočnost, ki je v koprodukciji našega kulturnega doma in Slovenskega stalnega gledališča nastala v letu obeleževanja 120. obletnice Kosovelovega rojstva, pa je v preteklih dneh navduševala občinstvo v Trstu.

Veliko galerijo Ivana Varla krasi razstava Pesmi v grafiki. Zanimiva dela več umetnikov, ki združujejo poezijo in likovno umetnost, so nastajala skozi večleten projekt, na razstavi je predstavljen izbor del, ki bodo na ogled do sredine julija.

Sočasno se je ob ostalih dogodkih odvijal tudi bogat filmski program z dodatnimi projekcijami med prvomajskimi počitnicami. Veseli nas dober odziv občinstva. Počaščeni smo, da si je Skupnost vrtcev Slovenije za letošnje srečanje v maju izbrala prav naš kulturni dom.

V prihodnjih dneh se posvečamo koncertno-gledališki uprizoritvi Daj mi besedo, osrednjemu dogodku v Kosovelovem letu 2026, s katerim bo Občina Sežana počastila svoj praznik. Predstavo, ki združuje Kosovelovo poezijo, živo glasbo in video, ustvarja režiser Jaša Koceli. Po premieri 27. maja sledita še dve ponovitvi, 28. in 29. maja.

Mesec pa bomo zaključili z gala koncertnim večerom – v soboto, 30. maja, na našem velikem odru nastopa Jacques Houdek z gostjo Nuško Drašček in ob spremljavi Mešanega pevskega zbora Sežana, ki je tudi organizator dogodka.

Med kamenjem in besedo s kraškim kantavtorjem Boštjanom Pertinačem

Olga Knez

Uveljavljen slovenski kantavtor Boštjan Pertinač iz Sežane se je 23. aprila 2026 prvič predstavil kot pesnik v domači Kosovelovi knjižnici. Z avtorjem se je pogovarjal Izak Ban, tudi sam glasbenik, pianist in učitelj klavirja ter predsednik Literarnega društva Vilenica. Pertinač je predstavil svoj pesniški prvenec z naslovom Med kamenjem

in besedo, ki prinaša subtilno prepletanje lirične introspekcije, kraške pokrajine in glasbenega ritma, ki ga avtor prenaša iz svoje kantavtorske izkušnje v poezijo.

Zbirka je razdeljena v tri dele: Med kamenjem in besedo s klasično poezijo, Burja v žepu s kraškim dialektom in Njeni verzi z različnimi mislimi in fragmenti. »Pisati sem

začel že leta 2017. Velikokrat nastanejo verzji, ki so lepi in globoki, a jih ni mogoče uglasbiti. Teh verzov se je zbralo veliko in na pobudo Občine Sežana, ki je priskočila na pomoč pri sofinanciranju zbirke, sem jih nekaj izdal v pesniški zbirki v samozaložbi. Naslovnico zbirke je v Kosovelovem stilu in ob Kosovelovem letu izdelal Nejc Fonda iz Lokve. Ob 100. obletnici Kosovelovega rojstva sem uglasbil Kosovelovo pesem Jutro na Krasu, v kateri nastopa tudi Izak Ban,« pravi Pertinač, ki je izdal že tri glasbene albume z več kot 30 pesmimi.

Avtorjeve pesmi, sam jih je tudi nekaj prebral, so nagovorile številno občinstvo z občutkom za prostor, tišino in besedo. Kot vedno je tudi tokrat domači avtor požel velik aplavz in v zahvalo podpisoval tudi svoj pesniški prvenec. Na literarnem večeru so nastopili mladi pianisti sežanske glasbene šole, vsi iz razreda prof. Bana: Neža Čakada, Peter Štalc, Zala Keuč in Vita Bončina. S poezijo, glasbo in pogovorom so obeležili tudi svetovni dan knjige.

Zapišimo spomine 2026

Miha Obid Ravbar Pierfrancesco Dogo

Zbrani zapisi letošnje akcije Zapišimo spomine! so dostopni v digitalni aplikaciji Zapisi spomina, kjer nastaja rastoč arhiv življenjskih zgodb in ustnega izročila. Z zaključkom 5. vseslovenske akcije beleženja spominov starejših se je ponovno potrdilo, da osebne zgodbe niso le odmev preteklosti, temveč pomemben del naše skupne identitete.

Osrednji del akcije je letos potekal med 13. in 31. marcem 2026 ter povezal ljudi po vsej Sloveniji in tudi čez mejo. Skup-

no je bilo zbranih 52 novih zapisov iz 11 statističnih regij in tujine. V akciji je sodelovalo več kot 40 pričevalcev in 76 sodelujočih, med njimi posamezniki, prostovoljci in organizacije. Največ zapisov je nastalo v Obalno-kraški regiji, pomemben prispevek pa so dodale tudi druge regije.

Z akcijo zbiranja zgodb se je sprožil proces vzpostavljanja prostora za srečanja med generacijami. Spomini, ki so jih delili starejši, so razkrivali vsakdanje

življenje, delo in družbene spremembe, hkrati pa so mlajšim omogočili neposreden stik z izkušnjami, ki jih sicer ne bi mogli spoznati. V okviru spremljevalnih aktivnosti so potekali dogodki, delavnice in terensko delo, od sodelovanja s študenti zgodovine na Univerzi na Primorskem, delavnic na šolah, do medregijskih srečanj, kjer so udeleženci razmišljali o pomenu dediščine in prenosu znanja.

Posebno mesto v letošnji akciji ima tudi razvoj kratkega animiranega filma na podlagi zapisa spomina Muto, ki smo jo v nastajanju predstavili na otvoritvenem dogodku v Kopru. Film, ki je nastal po motivih pričevanja Riharda Baše iz zbirke Zapisi spomina, kaže, kako lahko osebne zgodbe zaživijo tudi v sodobnih umetniških interpretacijah.

Ob zaključku akcije vabimo na premierno predvajanje kratkega animiranega filma Muto avtorice Michele Colorito in v pripovedi Riharda Baše, ki bo v petek, 22. maja 2026, ob 18. uri na Škrateljnovi domačiji v Muzeju slovenskih filmskih igralcev v Divači.

Michela Colorito ob predstavitvi kratkega animiranega filma.

Srečko Kosovel: ime, ki navdihuje generacije

📍 Irena Rože 📷 Olga Knez

K številnim dogodkom, s katerimi obeležujemo Kosovelovo leto, se je v začetku maja v Kosovelovi knjižnici Sežana pridružila tudi razstava z naslovom Srečko Kosovel: ime, ki navdihuje generacije, ki sta jo postavila Irena in Srečko Rože iz Vojaškega muzeja Tabor Lokev. Rdeča nit razstave je pesnikovo ime, ki zdaj že stoletje s svojim pesniškim ustvarjanjem zlasti na temo upora, človečnosti in duhovne prenovitve Evrope, navdihuje tako posameznika kot cele skupnosti.

Na razstavi so s predmeti in publikacijami

predstavljeni Osnovna šola Srečka Kosovela Sežana in Šolski center Srečka Kosovela Sežana, kjer otroci in dijaki pri svojem kulturnem ustvarjanju črpajo navdih iz obsežne pesniške zapuščine, ter Kosovelov dom in Kosovelova knjižnica Sežana. Njegovo ime nosi Kosovelova pot, ki popotniku ponuja stik s kraškim svetom od pesnikove rodne Sežane do Tomaja, kjer stoji Kosovelova domačija. Iz Kosovelove domačije so na razstavi tudi razni predmeti, ki jih je uporabljala družina Kosovel in so bili ob prenovi domačije leta 1976 odpeljani na tomajsko

smetišče. Srečko Rože pa jih je kot otrok sklenil rešiti.

Na razstavi je iz časa druge svetovne vojne s fotografijo prapora, spominskih medalj in knjigo predstavljena 19. slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada Srečka Kosovela. Ob njej pa še knjiga in fotografija, ki predstavlja Partizanski pevski zbor Srečka Kosovela Jugoslovanske armade, fotografiran v Parizu leta 1946, ko je nastopal v času pariške mirovne konference, kjer so odločali o usodi Primorske. Obe formaciji sta bili sestavljeni pretežno iz Primorcev.

Kosovelovo ime je navdihovalo tudi mlade na mladinskih delovnih akcijah po drugi svetovni vojni, ki so pripadali obalno kraški mladinski delovni brigadi Srečka Kosovela. Na razstavi je uniforma (srajca in kratka majica), ki ju je Vojaškemu muzeju Tabor Lokev podaril David Terčon iz Štorij, pripadnik omenjene mladinske delovne brigade in udeleženec številnih mladinskih delovnih akcij po Sloveniji. Razstavljena je tudi plaket Srečka Kosovela, ki jo je Skupščina občine Sežana podeljevala zaslužnim občanom ob prazniku Občine Sežana. Slednjo je Vojaškemu muzeju Tabor Lokev podarila matičarka Olga Knez.

Razstava bo na ogled do konca oktobra.

Razstava o ženski toponomastiki

📍 Olga Knez

V Kosovelovi knjižnici so 2. aprila 2026 odprli razstavo, ki je posvečena ženski toponomastiki v Sloveniji. Na dobro obiskanem dogodku so o vlogi žensk spregovorile prof. Marija Pirjevčeva, v imenu tržaške Fundacije je spregovorila Elena Cerkvenc, nato še predsednica Društva Ženska toponomastika iz Rima Maria Pia Ercolini in direktorica Sklada Libero in Zora Polojaz Neža Kravos.

Ob odprtju razstave, ki ponuja izbor

uličnih tabel z ženskimi imeni v Sloveniji, je o pobudi, da bi poimenovali eno od sežanskih ulic ali pa celo park po sežanski častni občanki Jolki Milič, spregovorila Vilma Colja. Ob tem je dodala pobudo, da bi kakšno ulico poimenovali tudi po uveljavljeni slikarki Stanislavi Knez Milojković – Caci. Da je pobuda poziv k razmisleku in dejanju, se je strinjal tudi sežanski župan Andrej Sila.

Prof. Pirjevčeva je osvetlila premalo

poznano vlogo žensk v slovenski zgodovini in kulturi. Tudi z razstavo želijo skozi vizualno pripoved opozoriti na nujnost poimenovanja ulic, trgov in javnih prostorov po zaslužnih Slovenkah, s čimer bi popravili zgodovinsko podzastopanost žensk. »Povprečje ulic, poimenovanih po ženskah, je v Evropi devetodstotno. V Sloveniji pa niha med enim in tremi odstotki, v Italiji znaša 6,6 odstotka. Na italijanski strani so ulice z ženskimi imeni posvečene večinoma svetnicam in drugim religioznim osebnostim. V Sloveniji pa prevladujejo borke NOB, narodne junakinje, predvojne revolucionarke, ki so se zavzemale za uveljavitev ženskih pravic, in politične aktivistke, sledijo pa umetnice, v manjšem številu pa ženske, ki so se uveljavile v raznih poklicih. V Trstu, kjer je 1.345 ulic, je le 34 poimenovanih po zaslužnih ženskah, le peščica jih nosi imena po uveljavljenih Slovencih. V tržaški občini je le 13 ulic poimenovanih po vidnih Slovencih,« je poudarila Pirjevčeva.

Mladifest se vrača

📍 Neža Guštin 📷 Ana Stevanovski

Po uspešni lanski obeležitvi 30-letnice Mladifesta smo aktivisti Kluba študentov Sežana takoj zavihali rokave in začeli pripravljati program letošnje 31. izvedbe. Osnovna vizija festivala ostaja nespremenjena – obiskovalcem želimo ponuditi široko paleto glasbe, povezati mlade in obogatiti poletno dogajanje v občinah Sežana, Divača, Hrpelje - Kozina in Komen. Za letošnji Mladifest, ki se bo odvijal med 8. in 18. julijem, smo sestavili pester in kakovosten program, poln aktivnosti

za vse starostne skupine, pri čemer sta nam pomagala tudi Mladinski center Podlaga in Kosovelov dom Sežana.

Kot predstavniki študentov in dijakov smo se aktivisti kluba usmerili predvsem v koncertne, športne in kulturne dogodke, Mladinski center Podlaga in Kosovelov dom pa bosta poskrbela za delavnice, družinske aktivnosti in tehnično podporo. Organizirali smo pester nabor športnih dogodkov, ki so se skozi leta izkazali kot nepogrešljiv del festivala. Letos smo,

kot vedno, pripravili tudi nekaj novosti, s katerimi bomo še dodatno obogatili glasbeno ponudbo in ponudbo aktivnosti za vse generacije.

Manjkal pa ne bo niti naš osrednji koncert Wkrwglca, ki se tudi letos vrača v dvodnevni izvedbi. Ta je zaradi svoje posebnosti in lokacije (gozd pri Plešivici) že vrsto let eden najbolj priljubljenih in težko pričakovanih dogodkov. V petek, 17. julija, se bodo na odru zvrstili Cona40, Ana Papedan, MRFY in Dej še'n litro. V soboto, 18. julija, pa lokalni band Špatula, jugo-rock legende Partibrejkers in Alo!Stari. Eno mesto za nastopajočega v soboto pa ostaja odprto, saj tudi letos organiziramo tekmovanje mladih bandov Domorodci. Zmagovalni band bo namreč dobil priložnost nastopati na velikem odru v Plešivici.

V nestrpnem pričakovanju poletja vas vabimo, da se nam pridružite na dogodkih Mladifesta, saj smo prepričani, da bo pester program ponudil nekaj za vsak okus. Pridite v družbi prijateljev, družine ali pa sami in skupaj z nami soustvarjajte živahno poletno dogajanje na Krasu.

Dan za spremembe: Dajte nam mir!

📍 Špela Miklavc

10. aprila 2026 smo v okviru vseslovenske prostovoljske akcije Dan za spremembe ponovno obiskali Dom upokojencev Sežana, kjer je potekala 17. izvedba dogodka Slovenske filantropije. Pod sloganom Dajte nam mir! smo se povezali MC Podlaga, Dom na Krasu in Dom upokojencev Sežana.

Naš vsakdan zaznamujeta hiter tempo življenja in stalna izpostavljenost različnim krizam, zato sta medsebojno razumevanje in sodelovanje ključnega pomena, saj mir ni samoumeven. Z akcijo smo poudarjali pomen solidarnosti, sočutja, povezovanja in sobivanja. Skupno druženje je spodbudilo razmislek o pomenu miru v vsakdanjem življenju, ob tem pa so nastali tudi čudoviti haikui.

Kroshi obzorju

Perimenopavza – realnost, o kateri se premalo govori

📷 Špela Miklavc

V začetku aprila smo z Ines Stojanović – svetovalko za naravno plodnost, učiteljico simptomermalne metode Sensiplan in ustanoviteljico programa Ženski cikel – v MC Podlaga odprli temo, ki je pogosto prezrta: perimenopavzo. Gre za obdobje, ki se lahko začne bistveno prej, kot bi pričakovali, prve spremembe pa se lahko pojavijo že v zgodnjih tridesetih letih. Ker so znaki pogosto subtilni, jih ženske sprva ne povezujejo s hormonskimi spremembami.

Na delavnici smo spregovorili o zgodnjih spremembah, ki jih to obdobje prinaša – od sprememb menstrualnega cikla in PMS do nihanj v počutju in večje utrujenosti. Boljše

razumevanje teh sprememb pa omogoča, da ženske pravočasno prepoznajo, kaj se

dogaja v telesu, in ustrezno podprejo svoje počutje v tem obdobju.

Na Pomniku miru počastili dan Zemlje

📷 Olga Knez

Člani Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras so v okviru študijskega krožka Iz preteklosti v sedanost za prihodnost, ki deluje pod okriljem Andragoškega centra Slovenije, ob dnevu Zemlje, 22. aprila 2026, obiskali Pomnik miru na Cerju ter posadili 24 sadik puhastih hrastov na pogorišču velikega požara, ki je leta iz 2022 zajel 4.500 hektarov na Krasu.

»Krožek je namenjen proučevanju zgodovine odporniških gibanj na Primorskem, spominske krajine, borbenih in odporniških pesmi ter kulture in varovanja naravnega okolja, kar vse moramo ohraniti za prihodnje generacije,« pove vodja krožka dr. Ljubica Jelušič. Udeleženci so na Cerju najprej obiskali razstave Pomnika miru, ki je postavljen v spo-

min vsem braniteljem slovenske zemlje v zgodovini naroda. Po 25 metrov visokem razglednem stolpu na Cerju jih je vodila nova predsednica kraške tretje univerze Barbara Jejčič, ki je obenem tudi turistična vodnica in je tako nasled-

la Nadjo Mislej Božič, ki je univerzo vodila vse od začetka delovanja, to je 17 let.

Po ogledu razstav in filma o braniteljih slovenske zemlje so v družbi revirskega gozdarja Jerneja Jazbeca posadili sadike puhastega hrasta iz drevesnice Štivan.

Planinci na OŠ Srečka Kosovela Sežana

📷 Andreja Gulič

Člani planinskega krožka smo v petek, 17. aprila 2026, planinske čevlje zamenjali za delovne rokavice. V okviru interesne dejavnosti smo izvedli čistilno akcijo, s katero smo želeli polepšati okolico, ki nam je pri srcu. Zagnano smo očistili igrišče pri gasilskem domu in pot proti Orleku, kjer pogosto raziskujemo naravo. Odstranili smo kar nekaj odpadkov, ki so kvarili naravo.

S to akcijo smo želeli pokazati, da nam ni vseeno za okolje, v katerem živimo in se rekreiramo. Ponosni smo na opravljeno delo in hkrati pozivamo vse obiskovalce: Odpadke vedno odnesite s seboj v

smetnjak! Zavedamo se namreč, da velja: »Čista narava – čista vest,« saj kdor ceni

naravo, ceni življenje. Naj naša okolica ostane čista in vabljiva za vse nas!

Otroci skupine Netopirčki spoznavamo športne panoge

📍 Anja Kristan 📷 Anja Višček

Predšolski otroci imajo prirojeno potrebo po gibanju, ki je nujno za njihov optimalni razvoj. V tem obdobju ne govorimo o specializaciji za posamezni šport, temveč o razvoju temeljnih gibalnih vzorcev, ki predstavljajo osnovo za kasnejšo športno uspešnost in udeleževanje v različnih športnih panogah. Športne dejavnosti so v tem obdobju predvsem igralne ter vključujejo elemente različnih športov.

Otroci skupine Netopirčki so se z navdušenjem seznanjali z različnimi športnimi panogami, ki so nam jih predstavili predstavniki športnih društev. Ela Ferfolja nas je na izjemno zanimiv način vodila po plezalni steni (Zavod za šport Sežana). Ervin Ozbič, Klemen Sosič in Gašper Povh (Balinarski klub Skala) so nas – otroke skupin Netopirčki in Pande – sprejeli na balinarski stezi, kjer smo prek dejavnosti na poligonu spoznali različne veščine, potrebne za izvajanje tega športa.

Na nogometnem stadionu sta nas sprejela Davor Škerjanc in Žan Prinčič (Nogometni klub Tabor). Ogledali smo si notranje in zunanje prostore kluba ter se preizkusili tudi v nogometu na igrišču. Matjaž in Marko Pirc (Rokometni klub Mitol) pa sta za nas – vse štiri skupine najstarejših otrok – prip-

ravila rokometni trening.

Vsi smo bili navdušeni nad predstavitvami, aktivno vključenostjo otrok ter pripravljenostjo vseh sodelujočih. Vrtec Sežana (10 skupin otrok) namreč nima lastne pokrite gibalne površine, zato nam takšne oblike sodelovanja predstavljajo pomembno podporo. Zelo dobrodošlo bi bilo, da bi takšno sodelovanje z vsemi športnimi klubi in društvi v Sežani postalo stalnica, morda v obliki gibalnega programa, ki bi ga podprla Občina Sežana. V kraju imamo kakovostne gibalne dvorane in površine, ki bi lahko

predšolskim otrokom omogočile kakovostne oblike gibanja v dopoldanskem času.

Otroci skupine Netopirčki smo prek videoposnetkov spoznali tudi najuspešnejše slovenske športnike, izdelali športne lutke ter v gozdu uprizorili nogometne, košarkarske, kolesarske in plezalne tekme. Manjkali niso niti smučarski skoki.

Zahvaljujemo se vsem športnim klubom, društvom in Zavodu za šport za hiter odziv ter odlično pripravljene gibalne dejavnosti za naše otroke. Veselimo se nadaljnega sodelovanja.

Kulturni dan v Trstu

📍 📷 Valentina Novič

Teden pred začetkom počitnic so nekateri učenci Osnovne šole Dutovlje in Podružnične šole Tomaj zaključili na najlepši način. Čakal jih je namreč prav poseben kulturni dan v Trstu.

Z velikimi pričakovanji so se v Dutovljah vkrcali na avtobus, ki jih je najprej popeljal do Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. V mali dvorani so si ogledali gledališko predstavo Pobegla nogavica Pavla, zatem pa so z vodenim ogledom prišli do zadržja in tudi pododrja velike dvorane. Posedli so se na udobne stole v dvorani ter prisluhnili razlagi o zgodovini gledališča in o razlogih za njegovo velikost. Ostali so odprti ust ob novici, da strojni lesteneč potrebuje dve uri za spust skoraj do tal, čiščenje njegovih steklenih kozarčkov iz muranskega stekla pa traja cel teden.

Zatem so se popeljali še do tržaškega Prirodoslovnega muzeja, kjer so si ogledali zgodovino razvoja človeka, razvoj živali, njihova okostja, različne kamnine ter mnogo drugih zanimivih reči. Najbolj jih

je pritegnil primerek okostja sinjega kita v naravni velikosti, saj ga zaenkrat še nihče ni srečal in so si vsaj lahko predstavljali

njegovo veličino. Kljub časovni stiski so si uspeli ogledati zbirko v celoti in se s čudovitimi vtisi odpravili proti domu.

Če se pogovoriš, prijatelja ne izgubiš

Helena Škabar Tučka Špela Orel

Osnovna šola Srečka Kosovela Sežana se že vrsto let trudi vključevati v delo in življenje šole z različnimi preventivnimi programi za preprečevanje nasilja. Izoblikovali smo večletni šolski projekt z naslovom Če se pogovoriš, prijatelja ne izgubiš, s katerim želimo izboljšati medsebojne odnose v šoli oziroma v razredu, pridobivati spretnosti za strpno sožitje in spoštovanje drugih, usposobiti otroke za prepoznavanje spornih situacij in jih naučiti uspešno reševati konflikte ter razvijati uspešno komunikacijo in socialne veščine. Prav v ta namen je od 10. do 12. aprila 2026 potekala vikend delavnica na naši šoli. Udeležili so se je učenci od 7. do 9. razreda, ki obiskujejo interesno dejavnost Uspešna komunikacija in vrstniška mediacija. Prijavljenih je bilo le šest učencev, ki pa so bili ves čas radovedni, aktivni, motivirani in vztrajni. To so bili: Tjaša Dolenc, Marija Karakaš, Urban Žnidaršič iz 7. c, Julija

Hlača iz 8. a, Maruša Škapin iz 9. d in Ian Duraković iz 9. c.

Na vikend delavnicah so ob vodenju mentoric poglobili znanje o konfliktu, se pogovorili o tem, kako naj ravnajo v napetih situacijah in na kaj morajo biti takrat pozorni. Soočili so se z množico različnih čustev. Podrobneje so se pogovorili o tem, kaj so čustva in kako se jih priučimo, o intenzivnosti čustev in njihovem trajanju, o tem, kako jih izražamo in kako se z njimi soočamo. Urili so tudi komunikacijske tehnike:

aktivno poslušanje, povzemanje, preokvirjanje, jaz stavke, fokusiranje na prihodnost, postavljanje dobrih vprašanj. Razmišljali so o različnih načinih reševanja problema. Najbolj zanimive pa so jim bile igre vlog. Preizkusili so se kot mediatorji in medianti ter tudi s komediacijo. Mediator je mediral namišljen spor med dvema učencema. Na posameznih delavnicah so nastajali plakati, ki so razstavljeni v večnamenskem prostoru šole.

Interreg
Italia-Slovenija

Cofinanziato
dall'Unione europea
Sofinancira
Evropska unija

Kras-Carso II

Teden čezmejnega geoparka Kras-Carso

23. maj do 7. junij 2026

Več informacij na www.visitkras.info

www.ita-slo.eu/kras-carso-ii

Projekt KRAS CARSO II sofinancira Evropska unija v okviru Programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021-2027.
Il progetto Kras-Carso II è co-finanziato dall'Unione europea nell'ambito del Programma Interreg VI-A Italia-Slovenia 2021-2027.

Obnova skulpture Zlati Čoln

Anton Marn arhiv VŠS

Študenti Višje strokovne šole ŠC Srečka Kosovela Sežana so letos obnovili in osvežili spomenik Zlati čoln pri Kosovelovem domu Sežana, ki je delo akademskega slikarja Simona Kastelica iz Sežane.

Skulptura je bila odprta 27. maja 2014. V teh letih je podstavek skulpture, ki je oblečen v kamen, doživel obilo stresnih trenutkov, rastlinski odpad iz okolice (cvetovi, listje, veje) pa tvorijo blage kisline, ki so v vseh teh letih močno načele kamen, fuge in lepila. Predavatelji in študenti smo sprejeli izziv in obnovili podnožje skulpture, odsevno ploščo ter izdelali novo napisno ploščo.

Najprej smo podnožje temeljito očistili z visokotlačnim čistilnikom in mehкими krtačami, s čimer smo odstranili dolgoletno nesnago in obloge. Tam, kjer je material globinsko propadel, smo uporabili različna čistila za kamen, da smo prišli do izvorne estetike kamna. Načete fuge smo nato sanirali z naravnimi fugirnimi sredstvi in celotno konstrukcijo premazali z zaščitnimi sredstvi za kamen.

Pri obnovi je bila umetniško nadgrajena jeklena odsevna plošča, ki smo

jo po navodilih avtorja dodelali s postopkom peskanja v šolski delavnici. Na novo pa je bila izdelana in pritrjena jeklena napisna plošča z napisom. Skulptura s podnožjem je tako trenutno v dobrem stanju, vendar so

zunanji vplivi zelo agresivni, zato je potrebno podnožje skulpture redno vzdrževati v celoti – kamen in fuge. Kar velja tudi za vse ostale kamnite konstrukcije in obloge na Krasu in drugod.

Kjer se prepirata dva, tretji pomagati zna!

Katja Trampuž Špela Orel

V soboto, 18. aprila 2026, se je na Osnovni šoli Srečka Kosovela Sežana odvijal celodnevni mednarodni simpozij z naslovom Kjer se prepirata dva, tretji pomagati zna!, katerega pobudnica je bila šolska mediatorica Marija Štekar Košuta.

Gostili smo štiri predavatelje ter strokovne delavce iz osnovnih šol v Sloveniji in iz zamejstva (Trsta, Gorica in Romjan). Simona Frumen nas je spodbudila k razmišljanju o tem, zakaj različni pogledi tako hitro vodijo v napetost, in poudarila pomen poslušanja ter različnih pristopov k razumevanju sogovornika. Iztok Spetič nam je orisal stanje šolske psihologije v Italiji, kjer si lik psihologa šele počasi utira pot v italijanski šolski sistem. Lea Cahunek nam je predstavila, kako sodelovanje z medkulturnim mediatorjem prispeva k uspešnejšemu sodelovanju med učitelji in starši priseljencev. Jernej Šoštar je spregovoril o sistemski ureditvi mediacije v Sloveniji in

nam postregel s praktičnimi nasveti, kako mediacijo uporabiti kot pedagoško orodje za izboljšanje odnosov in zmanjšanje konfliktov.

Simpozij je bil zelo zanimiva izkušnja, ki je udeležencem ponudila nova spoznanja,

ideje in priložnosti za razmislek. Vsekakor si želimo tovrsten dogodek ponoviti in nadgraditi tudi v naslednjih letih, saj se zavedamo, da je ključ do uspešnega sobivanja v družbi odprta in spoštljiva komunikacija.

Ko se srečajo kamen, svetloba in velnes

📷 Jasna Klančičar

Kras je od nekdaj prostor, kjer trda skala in vztrajna burja oblikujeta značaj ljudi. A v osrčju Sežane, na Višji strokovni šoli Šolskega centra Srečka Kosovela, taisti kamen ne pomeni le tradicije, temveč vrhunsko sodobno oblikovanje, ki se prek fotografskega objektivu povezuje z najsodobnejšimi trendi turizma in dobrega počutja.

Nedavno je našo šolo, ki v slovenskem prostoru velja za izjemno butično in kakovostno izobraževalno ustanovo, obiskala posebna delegacija. Gostili smo študente in predavatelje z Višje šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled. Obisk, ki ga je v okviru predmeta Turistično vodenje in animacija pod mentorstvom predavateljice Neže Grafenauer organizirala študentka Evelyn Židan, je odprl vrata dialogu, ki presega klasične okvire posameznih strok.

Marsikdo bi se vprašal, kaj imata skupnega kamnoseška delavnica in prestižni velnes center. Odgovor je v svojem predavanju ponudil Damjan Švara, ki je gostom z Gorenjske predstavil vidike uporabe kamnitih izdelkov v sodobnem gostinstvu in turizmu. Kamen ni le hladen gradbeni material. Je nosi-

lec zgodbe, avtentičnosti in estetske vrednosti. Unikatni kamniti izdelki – od namiznega pribora do dekorativnih elementov v prostorih za sprostitev – ustvarjajo tisto 'premium' izkušnjo, ki jo išče sodobni turist.

Ob boku oblikovanju materialov stoji naš program Fotografije. Če je kamen snovna osnova, je fotografija tista, ki to lepoto ujame in jo ponese v svet. Študenti obeh šol so spoznali, da brez vrhunske vizualne predstavitve (fotografije) še tako kakovosten turistični produkt ali oblikovalski izdelek ostane neopažen. Povezava med blejskim turističnim znanjem in sežansko ustvar-

jalno močjo se je izkazala za naravno in navdihujočo.

Prednost majhnosti nam omogoča individualen pristop, kjer mentorji in študenti dihajo kot eno, kar se odraža v izjemni kakovosti diplomskih del in mednarodnih uspehih naših študentov. Smo varuhi dediščine, ki jo s pomočjo modernih tehnologij prevajamo v jezik prihodnosti.

Verjamemo, da je bil ta dogodek le prva postaja na poti do skupnih projektov, kjer bomo trdnost kraškega kamna in ostrino fotografskega očesa prepletli z gostoljubjem najvišje ravni.

Podelitev priznanj Mlade Vilenice

📷 Monika Gec

22. aprila 2026 je na OŠ Srečka Kosovela Sežana potekala slavnostna podelitev priznanj Mlade Vilenice. Kulturno društvo Vilenica v sodelovanju z Javnim skladom Republike Slovenije že vrsto let prireja literarni natečaj za mlade pesnike. Ker je letošnje leto posvečeno Srečku Kosovelu, se je zaključna prireditelja odvijala prav pri nas. Gre še za en dogodek od mnogih, ki jih letos prirejamo na naši šoli, da z njim počastimo našega velikega kraškega pesnika ob njegovi 100. obletnici smrti.

Pred prireditvijo so imeli učenci nagrajenih pesmi in njihovi mentorji možnost sodelovati na literarnih delavnicah. Sledil je kulturni program, ki so ga soustvarili učenci naše šole. Nastopila sta Jakob Mostnar in Mia Hlača s svojima pevskima točkama, učenki Tisa Fon Trstenjak in Špela Vovk Vaser-

fal s plesno predstavo in tudi mešani otroški in mladinski pevski zbor. Program je odlično povezovala devetošolka Lara Sila. Iva Jevtič je kot članica strokovne komisije predstavila temo letošnjega natečaja in nagrajene pesmi, dobitniki priznanj pa so svoje pesmi na odru tudi prebrali. Priredi-

tve so poleg predsednika Kulturnega društva Vilenica Izaka Bana, predstavnice JSKD Sežana Vladislave Navotnik in pesnice Ive Jevtič udeležila tudi župan Občine Sežana Andrej Sila in podžupanja Vanja Jelen. Iskrene čestitke vsem nagrajenim učencem in njihovim mentorjem.

Pester začetek leta v čezmejnem geoparku Kras-Carso

📍 Ana Hrast, ORA Krasa in Brkinov 📍 Občina Sežana

Prvi meseci leta 2026 so v strateškem projektu Kras-Carso II, ki ga sofinancira Evropska unija v okviru Programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021–2027, zaznamovani z intenzivnimi aktivnostmi na področju upravljanja, infrastrukture, vsebin in promocije čezmejnega geoparka Kras-Carso.

Ključni infrastrukturni mejnik je zaključek gradbenih del na bodočem sedežu Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), ki bo umeščen v nekdanji objekt mejnega prehoda Lipica. Prostor bo hkrati vstopna točka v geopark ter interpretacijski center, namenjen predstavitvi naravne in kulturne dediščine čezmejnega območja. Vzporedno potekajo tudi usklajevanja za vpis geoparka Kras-Carso v UNESCO mrežo globalnih geoparkov.

Na področju znanstvenega sodelovanja se je zaključila razstava Mikrosvet Krasa,

ki je bila na ogled v Trstu. V Sprejemnem centru rezervata Doline Glinščice v Boljuncu so potekala strokovna predavanja in predstavitve, ki povezujejo geološko dediščino, znanost in umetnost. Izvedeni sta bili usposabljanji za turistične, jamske in naravoslovne vodnike čezmejnega geoparka. Potekala je podjetniška delavnica za devetošolce Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana. Konec maja je bil za šole z območja čezmejnega geoparka organiziran zaključni dogodek, na katerem so učenci skozi izkustveno učenje spoznavali naravno in kulturno dediščino območja. Za lokalne gastronomske ponudnike sta bili v marcu izvedeni dve študijski turi, namenjeni izmenjavi dobrih praks.

Za splošno javnost so bile izvedene številne aktivnosti. Marca je potekal e-kolesarski dogodek Kras in okusi pomladi, ki je pove-

zal doživetje krajine, lokalno kulinariko in aktivno preživljanje prostega časa. V okviru Festivala Kraška gmajna ter Tedna čezmejnega geoparka so se zvrstili številni dogodki, ki so obiskovalcem približali naravno in kulturno dediščino Krasa.

V aprilu so predstavniki partnerjev projekta sodelovali na mednarodnem dogodku Interreg Italija-Slovenija v Gradežu, kjer je bil predstavljen model čezmejnega upravljanja geoparka, izvedena je bila tudi študijska tura po severnem delu geoparka.

Nastali so tudi novi materiali za predstavitev geoparka Kras-Carso, turistična brošura v štirih jezikih predstavlja geološke in turistične posebnosti območja. Nastali pa so tudi dodatni materiali za različne ciljne skupine: pobarvanka Karst Art in igra spomin s podobami Krasa, ki sta nastali v sodelovanju z ustvarjalci iz Slovenije in Italije, ter spominek Dišave Krasa – ustvarjeno z rokami in srcem, ki so ga izdelali uporabniki Varstveno delovnega centra Koper, enota Sežana.

+Projekt Kras-Carso II nadaljuje do 30. novembra 2026 z usklajenim razvojem vsebin, ki krepijo prepoznavnost in trajnostno upravljanje čezmejnega geoparka.

Interreg
Italia-Slovenija
Kras-Carso II

Zajtrk z več kot 30 predstavniki lokalnega gospodarstva

📍 Klementina Križman 📍 Petra Weber

V začetku aprila je v prostorih VinaKras Sežana potekal prvi podjetniški zajtrk, nova serija jutranjih srečanj, ki jih organizira Obrtno-podjetniška zbornica Sežana v sodelovanju z Ljudsko univerzo Sežana in Inkubatorjem Sežana. Namen zajtrkov je ustvariti prostor za druženje, izmenjavo izkušenj in pogovor o temah, ki neposredno vplivajo na uspeh lokalnih podjetnikov.

Dogodek je pritegnil več kot 30 predstavnikov lokalnega gospodarstva, kar potrjuje, da si podjetniki želijo več priložnosti za povezovanje. Vzdušje je bilo sproščeno, odprto in povezovalno – takšno, ki spodbuja iskrene pogovore in krepí občutek skupnosti.

Srečanje je s pozdravnim nagovorom odprla Klementina Križman, direktorica OOO Sežana, ki je poudarila pomen povezovanja, medsebojne podpore in odprtega dialoga med podjetniki. Izpostavila je, da podjetništvo pogosto deluje kot samotna pot, a v resnici nihče ne uspe sam, zato so prav takšna srečanja ključna za krepitev lo-

kalnega podjetniškega okolja.

Dogodka se je udeležil tudi župan Andrej Sila, kar je podjetnikom dalo dodatno spodbudo in jasno sporočilo, da lokalna skupnost prisluhne njihovim potrebam ter želi sodelovati pri ustvarjanju spodbudnega poslovnega okolja.

Osrednja tema prvega zajtrka je bila oblikovanje cen in razumevanje realnih stroškov poslovanja. Barbara Kranjec Bubič, dolgoletna finančna svetovalka, je udeležencem predstavila, kako izračunati minimalni zaslužek za stabilno poslovanje, kako oblikovati pošteno in vzdržno ceno ter katere napake pri cenah podjetjem naj-

pogosteje škodijo. Udeleženci so iz srečanja odšli z uporabnimi znanji, ki jih lahko takoj prenesejo v svoje delo.

Podjetniški zajtrki bodo potekali štirikrat letno, naslednja srečanja pa so predvidena:

- 22. maja 2026,
- 4. septembra 2026 in
- 6. novembra 2026.

Prvi podjetniški zajtrk je pokazal, da si lokalni podjetniki želijo več povezovanja, več dialoga in več priložnosti za skupno rast. Prav to je namen nove serije srečanj – ustvariti ritem sodelovanja, poguma in medsebojne podpore, ki krepí tako podjetnike kot celotno skupnost.

Lina Funa je zmagovito odprla evropsko sezono

📍 Elena Funa 📷 IFSC

Slovenska športna plezalka Lina Funa je na uvodni tekmi serije Europe Series 2026 v litovskem Kaunasu dosegla pomemben uspeh, saj je v balvanskem plezanju osvojila zlato medaljo. S tremi osvojenimi balvani od štirih ter skupno 84 točkami je prepričljivo zaključila finalni nastop in sezono odprla na najboljši način.

Za Lino je bila to prva večja mednarodna preizkušnja po daljšem tekmovalnem premoru. Kljub negotovosti pred začetkom tekme je v finalu pokazala zbranost, tehnično dovršenost in samozavest, ki so ji prinesle zmago.

»Sem zelo vesela. V bistvu so vsi vedeli, da sem sposobna plezati za zmago, ampak nisem zares verjela, dokler nisem bila v finalu. Potem se mi je med rundo odprlo in sem videla možnost, da lahko res zmagam, in v finalu sem res uživala. Že med zimskim treningom sem se počutila super. Kljub manjši poškodbi sem uspela napredovati, ampak ker nisem bila na tekmah že skoraj eno leto, nisem vedela, kaj pričakovati. Ta rezultat mi daje dodat-

no motivacijo za nadaljevanje sezone. Zelo sem vesela, ker sem videla ogromen napredek od lani in zdaj komaj čakam na svetovne pokale, saj je bila to le še ena stopnička bližje temu,« je po tekmi povedala Lina.

Uspeh v Kaunasu predstavlja pomemben korak v njenem športnem razvoju in potrditev dobrega dela v pripravljalnem

obdobju. V letošnji sezoni si zastavlja cilj uvrstitve v polfinale svetovnega pokala, hkrati pa želi zbrati čim več izkušenj v svoji prvi sezoni tekem na najvišji ravni. Europe Series se bo nadaljevala z naslednjo tekmo na Slovaškem, Lina pa bo sredi maja tekmovanja nadaljevala na svetovnem pokalu s prvo tekmo v švicarskem Bernu.

S SOPOTNIKI V OPTIKO TOM

- BREZPLAČNI PREVOZI V OPTIKO TOM SO V OKVIRU PROJEKTA DOSTOPNA MOBILNOST NA VOLJO STAREJŠIM OD 65 LET IN UPRAVIČENCEM S PRIPOROČILOM CSD SEŽANA.
- STORITEV JE VZPOSTAVLJENA NA OBMOČJU OBČINE DIVAČA, HRPELJE - KOZINA, KOMEN IN SEŽANA.
- PREVOZI SO NA VOLJO VSAK DELOVNIK, OD PONEDELJKA DO PETKA.

REZERVIRAJTE

PREVOZ IN
OBISK
OPTIKE TOM

TEL: 05 730 4770

VABLJENI NA:

- TEMELJIT PREGLED VIDA,
- OSEBNO PRILAGODITEV OČAL,
- SERVIS OČAL,
- STROKOVNI POSVET,
- IZBIRO NOVIH KOREKCIJSKIH, SONČNIH ALI ŠPORTNIH OČAL.

OPTIKA TOM Kosovelova ulica 1b,
6210 Sežana

Kosovelova ulica 1b, 6210 Sežana, TEL: 05 730 47 70

Sopotniki
zvezd za integracijske oddelke

ORA

OPTIKA TOM

FREE
FLOW

Sofinancira
Evropska unija

REPUBLIKA
SLOVENIJA

REPUBLIKA
SLOVENIJA

NAROČI SE NA
PREGLED VIDA

www.optikatom.com

Uspešen tretji Trail po kraških klancih

ŠRD Kras Maša Kunej

V nedeljo, 1. marca 2026, se je v Križu odvijal Trail po kraških klancih, ki ga je organiziralo Športno rekreativno društvo Kras – Run for life. Priprave so se začele že teden prej, na dan dogodka pa so se zbrali številni prostovoljci, ki so pomagali, da je vse teklo gladko.

Kmalu so se začeli zbirati prvi tekači za prevzem startnih števil, nato pa še otroci, ki so odprli tekaško dogajanje. Kar 63 otrok se je podalo na traso, dolgo 400 metrov, na kateri je zmagal Vid Pirc. Vsi otroci so v cilju prejeli zasluženo medaljo, domov pa odšli z nahrbtnikom, polnim dobrot in zanimivih stvari.

Ob 10. uri se je na 19,5 kilometrov dolgo progo podalo 167 tekačev. Pred tem jih je nagovorila podžupanja Vanja Jelen. Najhitrejši v cilju je bil Matej Letojne s časom 1:15:48, med ženskami pa Nastja Mihelčič s časom 1:32:04. Ob 10.30 je štartalo še 190 tekačev na 12,3 kilometra dolgi trasi. Prvi moški v cilju je bil Jurij Rožanec s časom 0:48:40, prva ženska pa domačinka Maja Škrli s časom 0:56:01. Vsi tekmovalci so prejeli finisher medalje, najboljši po kategorijah in absolutno pa še posebne medalje in pokale, ki jih je na temo Srečka Kosovela izdelala Katja Prunk. Največjemu pesniku Krasa smo se poklonili z odprto knjigo z delom verza 'Bori dehtijo, bori dehtijo ...' ter narisanim borom in kraškim zidom. V stilu Kosovela so bile izdelane tudi majice, ki so jih prejeli vsi udeleženci. Podelili smo še nekaj nagrad naključno izžrebanim tekačem, med drugim okusne biopomaranče in limone, ki jih je donirala Biopomarančka, in že tradicionalno tudi nagrado za najštevilčnejšo ekipo, to je bilo ŠD Medoka, ki je prejelo

kraške dobrote.

V cilju so se tekači okrepčali z joto in domačim pecivom, na voljo pa so imeli tudi brezplačne meritve sladkorja v krvi in pritiska, ki ga je izvajalo Društvo za zdravje srca in ožilja Sežana, regeneracijsko masažo, ki jo je izvajal Žan Prinčič, dipl. športni trener in mag. kineziologije. Na stojnicah je bilo prisotnih nekaj ponudnikov: Zenit performance nutrition, Čebelarstvo Gombač iz Naklega, Dana, Vespa caffe in Čebelarstvo Trobec.

Kljub temu, da nam vreme ni bilo preveč naklonjeno, je bilo vzdušje res lepo, nasmehi na obrazih in besede tekačev pa so nam potrdili, da smo dogodek odlično izpeljali.

Posebna zahvala gre našim starim in novim podpornikom, ki v nas prepoznajo potencial in kakovost. Brez njih prireditve vsekakor ne bi bila tako uspešna. Hvala tudi sežanskim skavtom, prostovoljcem,

povezovalki Jerneji Škrli, fotografinji Maši Kunej, Društvu za zdravje srca in ožilja Sežana, KD kraška harmonika, Tini Furlan in ekipi nujne medicinske pomoči. V letošnjem letu so v naši prireditvi potencial prepoznali tudi organizatorji Primorskih gorskih tekov in nas povabili k sodelovanju, za točke pokala pa je štela daljša trasa.

Vsem 357 tekačem še enkrat iskreno čestitamo!

Zaključek plavalnega tečaja

Neja Semolič arhiv Društva Poskokce

Za nami je še ena uspešna sezona plavanja, ki je tudi letos na bazenu v Ajdovščini prinesla veliko nasmehov, poguma in novih znanj. Na tedenskih srečanjih so otroci postopoma premagovali prve izzive v vodi in iz ure v uro postajali bolj samozavestni. Nekateri so se z vodo šele spoznavali, drugi so nadgrajevali že osvojene veščine, prav vsi pa so z igro, vajami in v spodbudnem okolju napredovali na svoj način. Od prvih potopov obraza in premagovanja strahu do prvih preplavanih metrov – vsak korak je bil pomemben in vreden

pohvale.

Vadba je ves čas potekala v sproščnem vzdušju, kjer je bil poudarek na postopnem učenju, varnosti in dobrem počutju otrok. S pomočjo različnih vaj in iger so otroci razvijali občutek za vodo, izboljševali tehniko ter krepili zupanje vase.

Z lepimi spomini zaključujemo plavalno sezono, mi pa se že veselimo prihajajočega programa Dejavnosti v naravi ter tradicionalnega zaključka Poskokčeve sezone – Poskokčevega dne!

Izlet sežanskih planincev po Poti sedmih slapov

Albin Žnidarčič

Drugo aprilsko soboto 2026 smo se prebudili v lepo sončno jutro in se zbrali na parkirišču pred železniško postajo v Sežani. Po krajšem posvetu nam je naš tokratni vodnik Albin na kratko pojasnil, kako bo potekal načrtovani izlet po Poti sedmih slapov v Istri.

Po nekaj kratkih vprašanih smo se posedli v avtomobile in se odpeljali dogodivščinam naproti. Pot nas je vodila do Buzeta, kjer je bilo na parkirišču ob stavbi Istarskega vodovoda naše izhodišče. Tu so se naši skupini priključili še planinca iz Kranja in mlada planinka iz Kopra. Vodnik nam je še enkrat opisal načrtovano pot in nam razdelil zemljevide z vrisano traso. V nadaljevanju smo kmalu ugotovili, da je v strugi reke Mirne zaradi daljšega obdobja brez dežja bolj malo vode in da bodo posledično tudi slapovi bolj skromni. Kmalu smo prispeli do sotočja rek Drage in Mirne in se pričeli vzpenjati do prvih štirih slapov na reki Dragi. Kmalu pa smo lahko kljub pomanjkanju vode občudovali

prvi slap in potem še ostala dva. Po zavarovanju in spolzki poti smo se povzpeli na greben in pot nadaljevali še do četrtega slapu in dalje na planoto. Mimo Napoleonovega mostu smo kmalu prispeli v vas Kuhari in dalje v vas Kotli.

Po daljšem postanku pa smo se sprehodili ob reki Mirni in obiskali še ostale tri slapove. Še štirikrat smo po kamnih prečkali reko in po peturni hoji naš izlet zaključili na jutranjem izhodišču.

Mladinke ŽRK Sežana sezono zaključile z zmago

ŽRK Sežana

V petek, 17. aprila 2026, je športna dvorana Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana gostila pravo rokometno doživetje. Na zadnji tekmi sezone so mladinke Ženskega rokometnega kluba Sežana pred polnimi tribunami in v izjemnem vzdušju premagale vodilno ekipo druge slovenske rokometne lige, ŽRK Krka Novo mesto, z rezultatom 33 : 30.

Tekma je bila taka, kot si jo vsak ljubitelj športa želi – napeta, borbena in čustvena. Glasni navijači, povezanost ekipe in nepopustljivost na igrišču so ustvarili pravo športno kuliso, ki je številnim prisotnim pognala kurjo polt in na koncu tudi solze ponosa. S to zmago so Sežanke na najlepši način zaključile izjemno sezono, v kateri so osvojile odlično drugo mesto v drugi slovenski rokometni ligi. Njihov uspeh je rezultat trdega dela, predanosti in izjemnega ekipnega duha, ki je bil še posebej viden prav na tej zadnji tekmi.

Ob tej priložnosti je dekleta v imenu

Občine Sežana nagovorila podžupanja, ki jim je čestitala za dosežke ter poudarila, da so s svojo borbenostjo, znanjem in odnosom do športa navdih širši skupnosti. Poseben pečat večeru je dodala tudi zahvala dolgoletnemu trenerju za dragocene izkušnje, kar je

trenutek naredilo še toliko bolj čustven in nepozaben.

Iskrene čestitke mladinkam ŽRK Sežana za izjemno sezono in nepozaben zaključek, ki bo še dolgo ostal v spominu vseh, ki so bili del tega športnega praznika.

100 razlogov za hvaležnost

📍 Marjetka Šuc

V času, ko pogosto slišimo predvsem slabe novice, so zgodbe o solidarnosti in nesebični pomoči toliko bolj dragocene. V našem okolju živi človek, ki je s tihim, a izjemno pomembnim dejanjem pustil neizbrisen pečat. Robert Šuc iz Križa pri Sežani je pred kratkim že stotič daroval kri.

Njegova pot krvodajalstva se je začela marca 1998. Sprva je kri daroval dvakrat letno, a že naslednje leto, leta 1999, je dozorela spontana odločitev, da bo kri daroval štirikrat letno. In tako se je začela zgodba, ki traja še danes.

Čeprav bi marsikdo ob takšnem jubileju pomislil na pogum brez strahu, Robert odkrito pove, da ga je strah vboda igle, ki ga ni nikoli povsem premagal. A prav v tem se skriva prava vrednost njegovega dejanja – vztrajnost in pripravljenost pomagati. Njegov zgled ni ostal neopažen. Danes kri darujeta tudi oba otroka: Monika in Matic; tako je krvodajalstvo postalo del družinske tradicije, ki povezuje in navdihuje.

Sto darovanj pomeni sto priložnosti za pomoč. Za sto ljudi, ki so morda

dobili novo možnost. Čeprav Robert teh zgodb ne pozna, ve, da vsaka darovana kaplja krvi šteje. Ob tem izjemnem mejniku ne gre le za številko, ampak za sporočilo: vsak od nas lahko prispeva. Včasih je dovolj že nekaj minut in odločitev, da pomagaš.

Naslednji korak na tej poti pa bo še posebej lep – na prihodnje darovanje krvi ga bosta pospremila tudi vnuka, ki že zdaj z zanimanjem spremljata nonotovo poslanstvo in morda bosta nekoč stopala po njegovi poti.

salon za male živali na novi lokaciji

📍 Trg 28. avgusta 3, Sežana

☎️ +386 (0) 40 513 434

🌐 www.lovecani.com
✉️ love.canipetswellness@gmail.com

Čajanka za ženske

📍📷 Damjana Štrukelj

Člani skupine LUTKA-rija, v kateri likovno in literarno ustvarjajo uporabniki Doma na Krasu in jo vodita likovna pedagoginja Damjana Štrukelj in Silvana Cucek, so tudi letos, sedaj že tradicionalno, pripravili Čajanko za ženske. Potekala je na materinski dan, 25. mar-

ca 2026, v prostorih Občine Sežana. Čajanka je bila predvsem prostor srečanja in druženja ob branju literarnih del ženskih avtoric, ki so pomembno zaznamovale slovenski kulturni prostor.

Osrednja gostja čajanke je bila

vsestranska kulturna delavka in ustanoviteljica društva Norma 7 Vlasta Dolenc Rebek, ki je spregovorila o pomenu žensk v kulturi, o ženski moči in pogumu. Članici društva Norma 7 Klara Štrancar in Mihaela Tihelj sta prebiralii poezijo slovenskih avtoric. Društvo Norma 7 je prostovoljno, neprofitno združenje, ki se ukvarja predvsem s kulturnimi dejavnostmi, ki vplivajo na kakovost življenja zlasti starejših in invalidnih oseb in drugih marginalnih skupin prebivalstva.

Zatem se je razvila zanimiva razprava o umetnosti, življenju in ustvarjalnosti, v katero so se aktivno vključevale tudi naše uporabnice. Spregovorile so o svojih notranjih svetovih, ki jih preko likovne ali literarne umetnosti dajejo na plan, o svojem doživljanju ženskosti in vključenosti v skupnost.

Srečanje smo zaključili s skodelico toplega čaja in z mislijo in željo, da se prihodnje leto ob skodelici ponovno snidemo.

O premagovanju naglušnosti

📍📷 Olga Knez

Društvo gluhih in naglušnih Južne Primorske v okviru posebnih socialnih programov med drugim nudi uporabnikom pomoč pri premagovanju komunikacijskih ovir, informiranje in seznanjanje s tehničnimi pripomočki ter o možnosti uporabljanja le-teh.

V sežanski Kosovelovi knjižnici so 20. aprila 2026 pripravili strokovno predavanje o premagovanju naglušnosti ter

predstavili pripomočke za izboljšanje sluha. Spregovoril je zunanji sodelavec kopskega društva gluhih in naglušnih slušni akustik in tolmač za slovenski znakovni jezik Roman Demir, ki je odraščal z gluhima staršema. Številnim obiskovalcem, še posebej starejšemu občinstvu, je predstavil različne vrste slušnih aparatov ter sodobne tehnične pripomočke, namenjene izboljša-

nju komunikacije in kakovosti življenja oseb z izgubo sluha. Predstavil je postopek, kako priti do slušnega aparata, stopnje izgube sluha ter pet dimenzij sluha. Spregovoril je o minimalnih zahtevah slušnih aparatov, o tem, kako izbrati dobrega slušnega akustika, in o samem testiranju slušnega aparata. Poudaril je, da gluhi lahko dobijo tehnične pripomočke po Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov. Predstavil je tudi deset zapovedi za boljše razumevanje in poslušanje oseb z izgubo sluha ter nove tehnologije, ki prihajajo na trg.

Zbrane je pozdravila tudi strokovna sodelavka kopskega društva gluhih in naglušnih Sonja Bordon. Predstavila je uspešno delovanje društva in povabila prisotne v njihovo društvo, kjer kraško sekcijo vodi podpredsednica društva Olga Knez. Zahvalila se je Marku Matičetovemu, direktorju sežanske knjižnice. Tudi knjižnica ima vgrajeno indukcijsko zanko za osebe z okvaro sluha. Podprli so idejo, da bi se v Sežani vsaj enkrat na dva meseca srečevale osebe z okvaro sluha.

Zaključek 13. Magajnovе bralne značke

Olga Knez

V Kosovelovi knjižnici v Sežani so 9. aprila 2026 zaključili že 13. tradicionalno Magajново bralno značko, ki nosi ime po pisatelju in zdravniku dr. Bogomirju Magajni, ki se je rodil 13. januarja 1904 v Gornjih Vremah.

Letošnjo bralno značko, ki se je začela konec januarja, je uspešno opravilo 35 uporabnikov Varstveno delovnega centra Sežana in Divača ter Doma na Krasu Dutovlje. Na bralnih srečanjih so obeležili Prešernov praznik, Cankarjevo, Kettejevo in seveda Kosovelovo leto. Na zaključni prireditvi, ki sta jo uspešno povezovali knjižničarki Maja Živic in Tanja Bratina Grmek, so sodelovali tudi mentorji, ki so prejeli priznanja, in spremljevalci ter ljubitelji branja. V značkarški sezoni so udeleženci brali, poslušali, risali, pisali, skrbeli za bralne dnevnike in z branjem in znanjem širili obzorja.

Knjižničarka Marja Filipčič Mulič je s Kosovelovo pesmijo Medvedki in

medvedek ter pesmijo Miroslava Košute Z medvedjih sladkih besed najavila skritega gosta. To je bil znani slovenski reper Saša Petrovič, bolj znan pod umetniškim imenom Challe Salle. S svojo karizmo in nastopom je očaral občinstvo in značkarji so se mu pridružili na nastopu ter mu namenili obilen aplavz.

Poudaril je, da je pohvalno, da si v času tehnologij s knjigami krajšajo čas. Gost je značkarjem podelil priznanja in praktične nagrade. Organizatorji so se zahvalili tudi donatorjem. Značkarjem pa se obeta še eno srečanje, ko bodo obiskali prenovljeno Kosovelovo domačijo v Tomaju.

Zobna nitka kot čudežna nit do zdravih zob

Nataša Arabadžić

20. marca obeležujemo svetovni dan ustnega zdravja. Zdravi zobje so pomembni za dobro zdravje celega telesa in splošno počutje. Dokazano je, da nezdravi zobje vplivajo tudi na pojav nekaterih drugih bolezni, kot so bolezni srca ali sladkorne bolezni. Ustna votlina ima z vidika prehranjevanja izjemno pomembno vlogo, je namreč začetek prebavnega sistema. Boleč ali poškodovan zob povzroča bolečino, nelagodje, težave pri grizenju in govoru. Posledično lahko zaradi oteženega grizenja pride do nezadostnega vnosa hranil, ki lahko stanje še poslabša. Zdravi zobje so tudi lepši, kar vpliva na samozavest.

Za svoje zdravje lahko naredimo veliko sami. To velja tudi za zdravje zob. Poleg rednega ščetkanja dvakrat na dan in obiskov pri zobozdravniku na pol leta ter prehrane z manj sladkorja je zelo pomembna uporaba zobne nitke. Nitkanje zob se priporoča enkrat na dan, najbolje zvečer pred temeljitim ščetkanjem, s čimer odstranimo ostanke oblog in hrane ter pustimo prostor, da lahko fluor iz zobne paste zaščiti

medzobni prostor.

Pomembno je ponitkati vsak medprostor med dvema zoboma. Tako dosežemo, da odstranimo obloge in ostanke hrane med zobmi in je zob očiščen z vseh strani. Začnemo med sekalcema in nadaljujemo na eno stran in potem še drugo, da dosežemo zad-

nje kočnike. Otroke začnemo navajati na dnevno nitkanje zob, ko jim začnejo izraščati stalni zobje, saj se takrat lahko pojavi nepravilna lega zob in samo s ščetkanjem ne moremo odstraniti vseh oblog. Sicer pa je priporočljivo, da se o uporabi vrste zobne nitke posvetujete svojim zobozdravnikom.

Obisk Društva Vezi na Sveti Gori

mag. Katarina Tomažič, Karmen Margarit ☒ Ivana Tragin

Obiskali smo Sveto Goro, kjer smo si ogledali tradicionalno 19. razstavo velikonočnih pirhov. Razstava vsako leto združuje številne ustvarjalce, ki s svojimi izdelki ohranjajo velikonočne običaje in kulturno dediščino. Med razstavljenimi izdelki so bili različni velikonočni aranžmaji, ročno okrašeni pirhi in druge praznične dekoracije.

Še posebej ponosni smo, da smo skozi leta postali stalni soustvarjalci te razstave. Tudi letos smo sodelovali z našim velikonočnim aranžmajem, ki smo ga pripravili skupaj uporabniki in zaposleni, vključeni v javne socialnovarstvene programe Društva Vezi. Takšno sodelovanje ima za nas poseben pomen, saj spodbuja ustvarjalnost, krepi medsebojno sodelovanje ter povezuje vse vključene v skupen cilj. Hkrati nam omogoča, da svoje delo, ideje in trud predstavimo širši javnosti ter aktivno soustvarjamo kulturno dogajanje v lokalnem okolju. S tem krepimo tudi občutek pripadnosti skupnosti in ponos na naše skupne dosežke.

Obisk Svete Gore pa ni bil le priložnost za

ogled razstave, temveč tudi prijeten izlet. Takšni skupni izleti so za nas zelo dragoceni, saj poleg novih doživetij krepijo medsebojne odnose, prinašajo veliko veselja ter ustvarjajo lepe skupne spomine. Sveta Gora kot znano romarsko središče že stoletja privablja obiskovalce, ki prihajajo zaradi spokojnosti, lepih razgledov in trenutkov tišine. Prav takšni kraji nas opominjajo, kako pomembno je, da si v vsakdanjem življenju vzamemo čas za naravo, notranji mir in skupne trenutke.

Naše velikonočne aranžmaje smo v tem obdobju predstavili tudi drugje – na razstavi na Suhorju ter na Gradu Prem. Povsod smo s ponosom soustvarjali praznično vzdušje in predstavljali naše delo širši skupnosti. Takšna srečanja in sodelovanja nas vedno znova spomnijo, kako pomembna sta povezanost in medsebojno sodelovanje. Ko združimo ideje, trud in ustvarjalnost, nastanejo lepe zgodbe, ki povezujejo ljudi in bogatijo skupnost, v kateri živimo in delujemo.

Strip-hip junaki likovnega ustvarjalca Anela Ajkića

Damjana Štrukelj ☒ Silvana Cucek

Anel Ajkić je član likovno-literarne skupine LUTKA-rija Doma na Krasu, ki jo vodita likovna pedagoginja Damjana Štrukelj in Silvana Cucek. V okviru te skupine se Anel že vrsto let likovno udeležuje. Njegov likovni svet je prepojen z domišljijo, ki jo preko osebnega doživljanja preoblikuje v svojevrstne, včasih nam nerazumljive junake, ki mu obarvajo in obogatijo vsakdan. Ta čudežna bitja, ki jim s svojo likovno govorico vdihuje dušo, imajo v zunanem svetu svoja imena in vloge. Velikokrat gre za ljudi, ki so ali so bili z Anelom neposredno povezani. Tako izrisuje podobe matere, sestre, sosede ali prijateljice.

Anelov likovni jezik je izčiščen in preprost. Ukvarja se zgolj in samo z linijo, s katero se poigrava na likovnem polju. Včasih doda še kak raster ali vzorec. Vse skupaj pa nadgradi z obliko, ki jo pobarva z eno od osnovnih barv.

V prostorih MC Podlaga se tokrat

predstavlja s serijo strip-hip junakov, ki jih sam hudomušno poimenuje 'prijateljčki'. Anel živi in ustvarja v Domu

na Krasu. Njegovi risani junaki ponujajo prostor srečanja v globino duše zakopanih želja in krute realnosti.

Dan za spremembe

📍 Zdenka Furlan

Prostovoljke Društva upokojencev Sežana, ki delujejo v projektu Starejši za starejše, se že vrsto let vključujejo v vseslovensko prostovoljsko akcijo Dan za spremembe.

Ta dan obiščejo stanovalce Doma upokojencev Sežana na negovalnem in varovalnem oddelku. Ti stanovalci se zaradi svojega zdravstvenega stanja težje vključujejo v druge aktivnosti Doma. Vezani so na manjše prostore ali na postelje. Prostovoljke se z njimi pogovorijo, jim preberejo verze, ki so jih napisale na vizitke, ki so jih same izdelale. Večina se je obiska razveselila. Njihov vsakdan je bil nekoliko drugačen, manj enoličen, kot so ostali dnevi

v njihovem življenju. Tudi prostovoljke so odhajale z veselimi obrazy.

Med letom obiščejo stanovalce

Doma tudi drugi prostovoljci in tako je prav, saj je občutek, da niso pozabljeni, zelo dragocen.

Telefon, ki sliši tudi tišino

📍 Tatjana Gorjanc

V društvu Tvoj telefon iz Postojne že od leta 1992 prisluhnemo ljudem, ki se znajdejo v stiski. Na drugi strani linije so pogosto posamezniki, ki nimajo nikogar, ki bi jih zares poslušal – ali pa si tega ne upajo poiskati v svojem okolju.

Vsako leto prejmemo okoli 7000 klicev. Vsak od njih je zgodba zase. Včasih gre za osamljenost, drugič za napete odnose, izgubo, bolezen ali občutek, da človek ne zmore več sam. Pogosto pa je v ozadju preprosta, a močna potreba – da nekdo ostane na liniji, posluša in razume.

Na klice odgovarjamo usposobljeni prostovoljci. Ne ponujamo hitrih rešitev,

temveč prostor za pogovor, kjer lahko človek brez strahu pove, kaj doživlja. Velikokrat se izkaže, da je že to pomemben korak.

Dosegljivi smo na brezplačni številki 113 126 ter na stacionarni številki 05 720 17 20. Brezplačna linija Sopotnik, ki jo soustvarjamo skupaj z društvoma Klic upanja Celje in Čriček Ormož, deluje 24 ur na dan, vse dni v letu.

Ob tem pa se vedno znova pokaže, kako dragoceni so ljudje, ki so pripravljeni prisluhniti. Zato v svoje vrste vabimo nove prostovoljce. Če čutite, da bi lahko nekemu namenili svoj čas in pozornost, vas vabimo, da se nam pridružite.

Včasih je že en pogovor dovolj, da človek ni več sam.

Premišljene strokovne rešitve.

IŠČEMO NOVE SODELAVCE:

Geodet (m/ž) / Arhitekt (m/ž)
Projektant nizkih gradenj (m/ž)

- INFRASTRUKTURA
- ARHITEKTURA
- PROSTORSKO NAČRTOVANJE
- NADZORI
- GEODEZIJA
- SVETOVANJE

KRASINVEST d.o.o
Partizanska cesta 30,
6210 Sežana

info@krasinvest.si
+386 (0)5 7313 180

www.krasinvest.si

Žegnanje oljk in pirhov v Sežani

📷 Ivica Korenčan

Prvo nedeljo v aprilu so kristjani praznovali največji krščanski praznik – veliko noč. Teden pred tem je bila cvetna nedelja, ko verniki k maši prinesejo oljčne vejice in različne butare, ki jih pripravijo doma. Vanje dajo bršljan, leskove vejice in drugo zelenje ter rože, kar okrasijo z raznimi trakovi in pentljami.

Tako so se v Sežani verniki na nedeljo zbrali na sejmišču pri cerkvi. Kdor ni imel oljčne vejice, jo je lahko dobil kar tam. Prisotni, med njimi tudi nekateri stanovalci Doma na Krasu iz bivalnih enot v Sežani, so v velikem številu pričakali župnika, da je blagoslovil prineseno cvetje, nato pa so vsi skupaj šli v procesiji v cerkev k sveti maši.

Sledil je teden priprav na veliko noč. Poleg udeležbe pri bogoslužju je to po-

menilo tudi peko velikonočnih dobrot in barvanje pirhov. Vse to se je dalo v košek in na velikonočno soboto neslo v cerkev žegnat. V košarici so bila barvana jajčka, kruh, hren, šunka in potica, kar se

je zaužilo na veliko noč. To vedno pomeni neko pričakovanje, veselo razpoloženje in druženje. Praznik obeležuje tudi veliko ljudi, ki niso verni in tako prenašajo tradicijo naprej.

Podatki o gozdovih tudi na mobilnih napravah

📍 Zavod za gozdove Slovenije, OE Sežana 📷 arhiv ZGS

Na Zavodu za gozdove Slovenije (ZGS) smo uspešno nadgradili svoj spletni Pregledovalnik podatkov o gozdovih, ki je na voljo na spletnem naslovu <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik>.

Posodobljena različica je usmerjena predvsem v izboljšanje uporabniške izkušnje ter prinaša sodobnejši videz, bolj intuitivno uporabo in pomembne izboljšave delovanja na mobilnih napravah. Sredstva za nadgradnjo Pregledovalnika so bila zagotovljena iz programa Načrta za okrepanje in odpornost v okviru projekta eGozdarstvo.

Pregledovalnik je namenjen lastnikom gozdov ter strokovni in tudi širši javnosti. Uporabniki lahko z njegovo uporabo dostopajo do številnih vsebin, med drugim do gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih območij (GGO) in gozdnogospodarskih enot (GGE) ter lovsko upravljaljskih načrtov lovsko upravljaljskih območij.

Posodobljeni Pregledovalnik odlikujejo številne nove in izboljšane funkcionalnosti, med katerimi izstopajo:

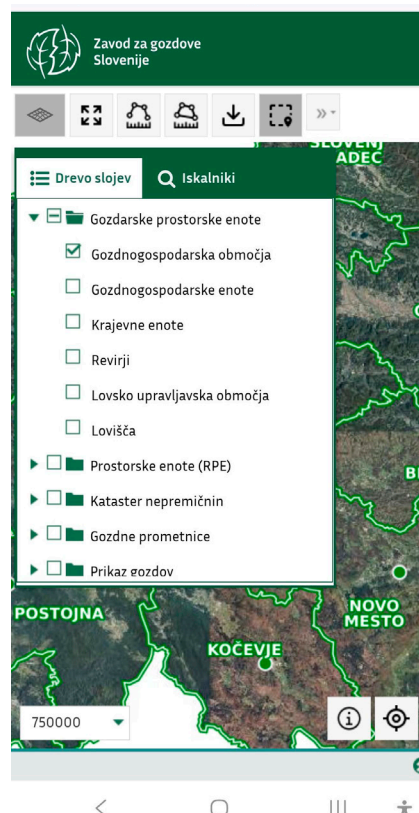
- sodobno prenovljen uporabniški vmesnik v celostni grafični podobi

ZGS z odzivnim dizajnom ter podporo mobilnim napravam in geolokacijskim storitvam;

- jasnejša in bolj dostopna navodila za uporabo aplikacije, opisi podatkov, izjava o dostopnosti ter pregledne informacije o virih financiranja in kontaktih za podporo;
- izboljšana funkcija tiskanja zemljevidov, ki omogoča vključitev legende, meril in naslova;
- možnost dodajanja lastnih začetnih slojev prek storitev WMS in WFS;
- razširjene možnosti poizvedb po podatkih, vključno s kopiranjem rezultatov v odložišče ali datoteke in poizvedbami po več slojih hkrati;
- dodelan iskalnik koordinat s podporo za tri glavne koordinatne sisteme in splošni iskalnik po vseh slojih;
- možnost poizvedb tudi po rastrskih slojih in možnost uravnavanja prosojnosti slojev;
- posodobljen in preglednejši izpis podatkov o parcelah ter
- izvoz podatkov v razširjen nabor formatov.

Z nadgradnjo Pregledovalnika ZGS nadaljuje prizadevanja za večjo preglednost, dostopnost in odprtost prostorskih podatkov ter za podporo trajnostnemu in strokovno ute-

meljenemu gospodarjenju z gozdovi. Orodje predstavlja pomembno usmeritev pri odločanju in načrtovanju ter hkrati omogoča boljše razumevanje stanja in vloge gozdov v prostoru.

Elektronska prijava škode, ki jo povzroča divjad

📍 Zavod za gozdove Slovenije, OE Sežana

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) sta kot del Načrta za okrevanje in odpornost v okviru evropskega projekta digitalizacije javne gozdarske službe (eGozdarstvo) vzpostavila vstopno spletno mesto za elektronsko prijavo škode, ki jo povzroča divjad. Elektronski obrazec je na voljo od začetka marca 2026 na spletni povezavi <https://egozd.zgs.si>.

Novela Zakona o divjadi in lovstvu

v 56. členu določa, da lahko oškodovanec škodo na lovni površini prijavi tudi elektronsko. Prav tako lahko oškodovanec v obliki spletne prijave obvesti lovskega inšpektorja ali MKGP, če upravljavec škode ne obravnava v zakonsko določenem roku. Če se oškodovanec in upravljavec v osmih dneh po pisni prijavi škode na podlagi oglada ne sporazumeta o višini odškodnine, lahko oškodovanec pošlje spletno prijavo škode komisiji za določanje višine škod na kmetijskih

in gozdnih kulturah.

MKGP in ZGS bosta za čim širšo seznanitev oškodovancev z elektronskim načinom prijave organizirala tudi praktična usposabljanja za uporabnike spletne prijave škode. Škodo, ki jo povzroči divjad, bo sicer še vedno mogoče prijavljati tudi pisno po klasični pošti, kot je to veljalo do sedaj.

Za lažje izpolnjevanje obrazca je v pomoč video na povezavi <https://tinyurl.com/yymmwy74>.

Nasveti za večjo varnost motoristov

📍 Policijska postaja Sežana

Ogroženost motoristov je veliko večja, ker spadajo med ranljivejše skupine udeležencev, saj so zaradi značilnosti motorja veliko slabše vidni in opazni, pogosto vozijo prehitro, drugi vozniki jih pogosto spregledajo ali jim odvzamejo prednost. Zlasti spomladi, na začetku motoristične sezone, je asfaltna površina še vedno hladna in ne omogoča optimalne oprijemljivosti pnevmatik, zaradi zime pa je lahko na vozišču veliko udarnih jam in peska od zimskega posipa. Motoristi naj se zavedajo, da njihove sposobnosti obvladovanja motornega kolesa najverjetneje še niso tako dobre kot ob koncu prejšnje sezone. Najbolj neučakani sedejo na motor ob prvih sončnih žarkih, ko razmere na cesti še zdaleč niso idealne. Da bi bila motoristična sezona prijetna in varna, se morate nanjo ustrezno pripraviti. Nikar ne preskočite priprav!

- Pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte.
- Pri vožnji dosledno uporabljajte zaščitno motoristično čelado. Pravilno si jo zapnite. Čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost.
- Ne pozabite na oblačila s ščitniki.
- Motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spregledajo. Naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, vi pa njih.
- Poskrbite tudi, da boste čim vidnejši. Na motornem kolesu

imejte vedno prižgane luči. Nosite zaščitna oblačila s čim več odsevniki (nalepkami, trakovi) in čelado svetle barve. Nosite tudi odsevni brezrokavnik.

- Pri vožnji skozi levi ovinek se odmaknite od ločilne črte na sredini vozišča, sicer bo vaša glava brzela tudi meter globoko po smernem vozišču za nasprotni promet.
- Hitrost in način vožnje motornih koles prilagodite zlasti v prvih minutah deževja.
- Če vaše motorno kolo nima zavornega sistema ABS, v dežju ali na spolzkem vozišču ne zavirajte na talnih označbah.
- Izogibajte se asfaltnim površinam, na katerih je posut pesek, razlito olje ali podobno (predvsem v ovinku).
- Reakcijski čas v idealnih pogojih je 0,6–0,8 sekunde, v cestnem

prometu v povprečju 1 sekunda, pri nezbranem ali utrujenem vozniku pa že 2 sekundi ali več.

- Zavorna pot do ustavitve je pri hitrosti 100 km/h 40 metrov. Pot ustavljanja je seštevek reakcijske in zavorne poti.
- Ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni, sicer lahko hitro postanete to vaša zadnja vožnja.
- Moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti samo oseba, starejša od 15 let.

Voznikom drugih vozil (osebni in tovorni avtomobili) svetujemo, naj vozijo previdno in naj bodo pozorni tudi na motoriste. Več si lahko preberite tudi na spletnih straneh policije (www.policija.si) ali na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za varnost prometa (www.avp-rs.si).

Počitnice z vrstniki 2026

Ana Pangos

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana pripravlja:

Letovanja za otroke v Pacugu:

- od 17. 7. do 24. 7. 2026 za male šolarje in osnovnošolce do 5. razreda,
- od 24. 7. do 31. 7. 2026 za osnovnošolce od 6. do 9. razreda in srednješolce

Do zdravstvenega regresa za letovanja so upravičeni otroci in mladostniki do 19. leta starosti na osnovi priloženega potrdila zdravnika, ki imajo v medicinski dokumentaciji zapise, da so bili dvakrat ali večkrat bolni ali hospitalizirani v preteklem letu v skladu z razpisom ZZZS in imajo stalno prebivališče na področju izpostave ZZZS – območne enote Koper-Sežana. Kritje prispevka v več kot treh obrokih ali uveljavljanje cenejšega letovanja za otroke družin v social-

ni stiski je mogoče na osnovi pisnih prošenj. Več: na spletni strani <http://www.zpmvic.si/otrosko-letovisce-pacug/>.

Počitniško varstvo:

V Sežani bo varstvo varstvo organizirano od 6.45 do 15.30 na sedežu Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana, Bazoviška cesta 11:

- 1. teden: 29. 6.–3. 7. 2026,
- 2. teden: 6. 7.–10. 7. 2026,
- 3. teden: 13. 7.–17. 7. 2026.

V Hrpeljah bo varstvo organizirano od 6.45 do 15.30 v prostorih Vaškega doma Hrpelje.

- 1. teden: 29. 6.–3. 7. 2026,
- 2. teden: 6. 7.–10. 7. 2026.

V Divači bo počitniško varstvo orga-

nizirano od 6.45 do 15.30 v prostorih Glasbenega doma Divača (stara šola):

- 1. teden: 3. 8.–7. 8. 2026,
- 2. teden: 10. 8.–14. 8. 2026.

V Komnu bo počitniško varstvo organizirano od 6.45 do 15.30 v prostorih Krajevne dvorane Komen:

- 1. teden: 17. 8.–21. 8. 2026.

Starši lahko otroke vpišete tudi v druge občine našega delovanja in v vse termine. Prijavnice in informacije za vse programe dobite na spletni strani, na elektronskem naslovu, po pošti ali na sedežu društva:

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, Bazoviška cesta 11, 6210 Sežana, tel. 05 734 14 86, www.dpdm.si, e-naslov: drustvo.prijateljev@siol.net.

POMEŽIK SONCU® ZA POČITNIŠKA LETOVANJA

Pošlji SMS na 1919 s ključno besedo

POMEZIK10

in tako prispevaj 10€.

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®

dinos 80^{let}

Moč preteklosti, vizija prihodnosti

ODKUPIMO:

staro železo in pločevino, baker, aluminij, medenino,
odslužene avtomobilske akumulatorje, star papir

Uničimo zaupno dokumentacijo in
prevzamemo izrabljena vozila

Dinos Koper

Šmarska cesta 7 | 6000 Koper
Tel: 030 706 411
koper@dinos.si
www.dinos.si

Delovni čas:
Pon od 7.00 do 16.00
Tor-pet od 7.00 do 15.00
Sob, ned in prazniki zaprto

Prireditve na območju občine Sežana

Petek, 22. maj

ZVITA FELTNA, koncert ob 20-letnici delovanja, z gosti: Stil, Vzrock, Miran Rudan, Tequila, Fredi Miler, Gas Kras, Djomla KS ...
Dutovlje

Nedelja, 24. maj

10.30 svečana sv. maša z opernim pevcem Jožetom Oblakom, **RAZSTAVA** o zgodovini kapele Marije Pomočnice
Organizira: Vojaški muzej Tabor Lokev
Lokev

Sreda, 27. maj

20.00 **DAJ MI BESEDO**, koncertno-gledališka uprizoritev, Zavod Pavilijon, Kosovelov dom Sežana, Občina Sežana
Kosovelov dom Sežana

Četrtek, 28. maj

20.00 **DAJ MI BESEDO**, koncertno-gledališka uprizoritev, Zavod Pavilijon, Kosovelov dom Sežana, Občina Sežana
Kosovelov dom Sežana

Petek, 29. maj

20.00 **DAJ MI BESEDO**, koncertno-gledališka uprizoritev, Zavod Pavilijon, Kosovelov dom Sežana, Občina Sežana
Kosovelov dom Sežana

Sobota, 30. maj

20.00 **GALA VEČER: JACQUES HOUDEK Z GOSTJO NUŠKO DRAŠČEK**, koncert, gosti: Mešani pevski zbor Sežana, Moški pevski zbor Slavnik, Vokalna skupina Karina
Kosovelov dom Sežana

20.30 ambientalni večer tradicionalne indijske glasbe
GLASBA INDIJE - ROHAN DASGUPTA IN PANDIT UDAI MAZUMDAR
Kreplje

Sobota, 13. junij

19.00 predstavitev restavratorsko-konservatorskih del na kapeli Marije Pomočnice v Lokvi in **PREDAVANJE** o gotski plastiki Marije Pomočnice
Organizirajo: Župnijski pastoralni in gospodarski svet Lokev, KS Lokev, Aneja Rože Kravanja
Kulturni dom Lokev

Sreda, 3. junij

18.00 odprtje razstave slik **PATRICIJE KNAP**
Kosovelov dom Sežana

Četrtek, 4. junij

20.00 premiera filma **DISLOCIRANA ENOTA: KOSOVEL**
Kosovelov dom Sežana

Petek, 5. junij

19.00 **ZAKLJUČNI KONCERT GLASBENE ŠOLE SEŽANA**
Kosovelov dom Sežana

Sobota, 6. junij

16.00, HIGH SCHOOL MUSIC
18.00 **CAL PO NAŠE**, plesna predstava, Plesno društvo Mavrica
Kosovelov dom Sežana

Sreda, 17. junij

19.00 **SREČKOTI SMO ZVEZDE, DA O SREČKU NITI NE GOVORIMO**, zaključna prireditve dijakov, Šolski center Srečka Kosovela Sežana
Kosovelov dom Sežana

Sreda, 24. junij

20.30 **WIYAALA & THE YAGA YAGAS**, koncert afriške glasbe

petek 17. julij
Mrfy
Ana Pupedan
Cona40
Dej še'n litro
20h
Plešivica, Sežana

sobota 18. julij
Partibrejkers
Alo!Stari
Domorodci
Špatula

GLASBA

MLADIFEST

Kroski obzorja